

№6
(3559)

Кыргыз Республикасынын мамлекеттик расмий гезити

Шейшемби,
2024-жылдын
23-январы

ЭРКИН-ТОО

www.erkyn-too.kg

УБАКЫТ... МЕЗГИЛ... ИНСАН...

ИШ ЖУМА
www.erkyn-too.kg

Москвага жасалган иш сапар

Министрлер Кабинетинин Төрагасы Акылбек Жапаров Москва шаарына (Россия Федерациясы) жумушчу сапары менен барып келди.

Визиттин алкагында Россия Федерациясынын Өкмөтүнүн Төрагасы Михаил Мишустин жана Россия Федерациясынын Өкмөтүнүн Төрагасынын орун басары, Кыргыз-Россия Өкмөттөр аралык соода-экономикалык комиссиясынын илимий-техникалык жана гуманитардык кызматташтык боюнча төрагасы Алексей Оверчук менен жолугушуулар болду.

Бул жолугушуулардын жүрүшүндө тараптар көп тармактуу кыргыз-орус кызматташтыгынын эки тараптуу күн тартибинин актуалдуу маселелерин талкуулашты, соода-экономикалык жана инвестициялык кызматташууну активдештирүү пландарын белгилешип, мурда жетишилген макулдашууларды ишке ашыруу боюнча «синхрондук байкоо жүргүзүп», Соода-экономикалык, илимий-техникалык жана гуманитардык кызматташуу боюнча кыргыз-орус өкмөттөр аралык комиссиясынын 25-жыйынынын жана 11-аймактар аралык кыргыз-орус конференциясынын датасын макулдашты.

Социалдык фонддун бюджетти профицит менен белгиленди

Президент Садыр Жапаров “Кыргыз Республикасынын Социалдык фондунун 2024-жылга жана 2025–2026-жылдардын пландык мезгилине бюджетти жөнүндө” мыйзамга кол койду. Ал 2024-жылдын 1-январынан тартып күчүнө кирет.

Мыйзамда Социалдык фонддун 2024-жылга бюджетти кирешелер боюнча 106 982 454,9 миң сом суммасында жана чыгашалар боюнча 105 323 406,5 миң сом суммасында бекитилери каралган. Мында Социалдык фонддун 2024-жылга бюджетинин профицити 1 659 048,4 миң сом суммасында белгиленүүдө.

Жаңырган жылдагы жаңы кадамдар

Министрлер Кабинетинин Төрагасы Акылбек Жапаров КР Президентинин Ош, Баткен, Жалал-Абад, Нарын, Талас, Ысык-Көл, Чүй облустарындагы ыйгарым укуктуу өкүлдөрүнүн, Бишкек жана Ош шаарларынын мэрлеринин 2023-жылда жасаган иштери боюнча отчетторун жана 2024-жылга карата иш-пландарын угуп, сөз сүйлөдү.

Анда Министрлер Кабинетинин Төрагасы өлкө экономикасынын реалдуу секторунда жана тышкы сектордо, мамлекеттик финансыдагы жетишкендиктерге токтолуп, быйыл административдик-территориалдык реформа

жүргүзүүдө өзгөчө көңүл бурдуларын билдирди. Өнүктүрүү фонддору боюнча да өзгөчө сөз болушу керектигин айтып,

облустун жана райондун өнүктүрүү фонддоруна жалпысынан 2,8 млрд сом келип түшкөнүн, анын 1,7 млрд сомун жумшалганын белгиледи.

Мындан тышкары, Акылбек Жапаров республикалык бюджеттин жана жергиликтүү бюджеттин аткарылышын мындан ары дагы жакшыртуу үчүн аймактарда өндүрүш ишканаларын жандантуу, ошондой эле Салык кызматы жетиштүү деңгээлде ККМ менен камсыз кылуусун тапшырды. Ага катар, жер мунапысынын алкагындагы иште 140 миңден ашык арыз келип түшкөнүн айтып, анын 50%ы канааттандырылганын билдирди.

Инвестиция тартуу – учурдун талабы

Министрлер Кабинетинин Төрагасы Акылбек Жапаров Инвестициялык фонддун корпоративдик стратегия боюнча башкы директорунун орун басары Мариус Дэн баштаган Franklin Templeton компаниясынын өкүлдөрү менен жолукту.

Жолугушунун жүрүшүндө активдерди башкарган компаниянын

ишмердүүлүгү боюнча презентация жасалды. Тараптар кызматташуунун актуалдуу маселелерин, анын ичинде өлкөгө инвестиция тартуу, мамлекеттик компанияларды башкарууда реформаларды жүргүзүү, корпоративдик башкарууну жакшыртуу, ошондой эле компаниянын Бишкек шаарында өкүлчүлүгүн ачуу мүмкүнчүлүгү талкууланды.

Тарыхый чекти басып өттүк

Кыргызстандын экономикасынын реалдуу секторунда 2023-жылы тарыхый чекти баскан жыл болгонун Министрлер Кабинетинин Төрагасы Акылбек Жапаров жергиликтүү мамлекеттик органдардын жетекчилеринин катышуусунда өтүп жаткан жыйында билдирди.

Анын айтымына караганда, Улуттук статистика комитетинин

маалыматына ылайык, ички дүң продуктун көлөмү 1 трлн 228 млрд 900 млн сомго жетти, өсүү темпи 6,2%. Кумтөрдү кошпогондо 1,15 трлн сом, өсүү – 8,1%ды түздү.

Министрлер Кабинетинин Төрагасы экономикадагы реалдуу сектордун үлүшүндө кызмат көрсөтүүлөр 50,8%, ал эми товар өндүрүүчү тармактар 32,3%ды түзгөндүгүн кошумчалады.

Мал чарбачылыгы маанилүү тармак

Министрлер Кабинетинин Төрагасынын орун басары - Суу ресурстары, айыл чарба жана кайра иштетүү өнөр жайы министри Бакыт Төрөбаев Сокулук районундагы Кыргыз мал чарба жана жайыт илимий-изилдөө институтунун жана “Кыргызмамасылтукумзаводу” мамлекеттик ишканасынын ишмердүүлүгү менен жеринен таанышты.

Учурда институттун асыл-тукум биологиясына ири мүйүздүү малды генетикалык жактан жакшыртуу жана жасалма уруктандыруу потенциалын жогорулатуу, региондордогу техник уруктандыруучуларды суюк азот менен камсыздоо иштери үзгүлтүксүз жүрүүдө. Төрөбаев тарабынан бул багытта район жетекчилерине, акимдерге, техник уруктандыруучу жана фермерлерге атайын окуу семинарларын уюштуруу тапшырмасы берилди.

Мындан тышкары, Сокулук районундагы “Кыргызмамасылтукумзаводу” мамлекеттик ишканасынын жетекчисине ишкананы толугу менен реконструкциялоо боюнча сметалык долбоор даярдоо тапшырылды.

Зулпукар САПАНОВ

УБАКЫТ... МЕЗГИЛ... ИНСАН...

Садыр Жапаровдун Президент болуп шайланганына үч жылдын жүзү болду. Мына ушул аралыкта үмүттөр акталдыбы, максаттар чегине жеттиби деген собол жаралбай койбойт. Андан калса, бүгүнкү күндөгү “жумурткадан кыр” издеген саясатташкан коомдо терс көз караштар үстөмдүк кылып, калыс пикир карбаластап турган чагы. Ошондой болсо да, өлкө башчысынын жасаган ишине назар салып, жакшысын жакшы дейли. Келечекке карай илгери үмүт менен жашайлы.

***

УБАКЫТ - учкан куш. Убакытка укурук сала албайсың дейбиз. Арийне, учурдагы маалыматтык технологиянын заманында убакытка баш ийбеген ачылыштар жүз берүүдө. Демек, кыргыз бийлиги дагы убакытка уттурбай, асыл максаттарды көздөп, алдыга адымдай бериши ийгиликтин башаты.

Президент Садыр Жапаровдун бийликке келген үч жылы аз эле убакыттай көрүнгөнү менен жасалган иштер 30 жылга тете болгонун коомчулук моюнга алууда. “Калк айтса – калп айтпайт” дейт. Бул дагы болсо, элдин бийликке болгон ишеними.

3 жыл... Өлкө башчысынын командасы мына ушул аралыкта Кыргызстанды экономикалык оор кырдаалдан алып чыгууга басым жасап жатканы айкын. Убакытты туура пайдалануу менен бирге эл чарбасынын бардык тармагын каржылык колдоого артыкчылык берип, банк системасында, фискалдык саясатта заманбап тейлөөнү камсыз кылууну колго алышты. Ошондой эле коомдун оорусуна айланган коррупция, кылмыштуулук менен аёсуз күрөш жүргүзүп, “көмүскө” экономиканын бетин ачып, мамлекеттик казынаны толтурууга болгон аракетин жасашты. Натыйжа жаман эмес.

Үч жыл мурда дүйнөлүк каржы уюмдары Кыргызстандын экономикасынын өнүгүшүнө ишенбегендей, пессимисттик божомолдорду билдирип келсе, акыркы жылдарда алардын көз карашы өзгөрдү. Өлкөдө дээрлик бардык тармакта жандануу бар. Ошону менен бирге өнүгүүгө негиздер жаралууда.

Цифра – өжөр факты. Назар салалы. Азыркы бийлик мамлекетти башкарууну колго алганда өлкөнүн ички дүң продукциясы минус 7,1%га төмөндөгөн болсо, 2020-жылдан бери 439 млрд сомго өсүп, 2022-жылдын ИДПсы 11,5 млрд долларды түздү. Ал эми 2024-жылы 2 эсе көбөйүп, 1 трлн 259 млрд сомдук рекорддук көрсөткүчтү убада кылышууда. 2024-жылга мамлекеттик бюджет 414,2 млрд сомду түзүп, 20 млрд сом профицит менен менен бекилди.

Маселен, бажы төлөмдөрү 2020-жылы 28,9 млрд сомду түзсө, 2023-жылы 107,6 млрд сомдук чекти багындырды. Ал эми салык кызматы быйылкы жылы 230 млрд сом топтошу күтүлүүдө. Бул сумма өткөн жылга салыштырмалуу 49 млрд сомго көп.

Мамлекеттик банктардын уставдык капиталы 3-4 эсе көбөйтүлүп, өндүрүшкө сом менен кредит бере баштады. Мамлекеттик ипотекалык компаниянын республиканын бардык аймактарында

ишмердүүлүгүн жүргүзүүдө. Аталган компаниянын уставдык капиталы 2020-жылы 480 млн сомго жетип, учурда Бишкекте 6 миңден ашык квартира курулуп жатат.

Билим берүү тармагында бир жылдын ичинде эле жүздөгөн мектеп курулуп, ишке берилип жатат. Саламаттык сактоого 2022-жылы 207 атайын жабдуулар алынып, 335 автоунаа, анын ичинде 218 тез жардам, 117 санитардык унаа алынган. 2023-жылы 30 медициналык объектке курулуштар жүргөн. Энергетика секторунда жаңынкы жылдары 7 миң МВаттык ири долбоорлор ишке ашырылып, Токтогул, Камбар-Ата-2, Үч-Коргон ГЭС-теринде электр энергиясын өндүрүү кескин көбөйөт экен. 30дан ашык чакан ГЭС иштей башташы күтүлүүдө.

Транспорт жана жол тармагы эки жылда 1386 км жол асфальтталса, эки жылда Кыргызстанга 298 даана жол куруу техникалары келиптир. 20 км темир жол салыныптыр.

Курулуш тармагында 1724 социалдык объекти бүткөрүлүп, 106 таза суу объектиси ишке берилип, 231 миң адам ичүүчү таза суу менен камсыз болгон.

Айыл чарбасына лизингге 2431 техника алынып, ирригациялык түйүндөр толугу менен калыбына келтирилип жатат. Жайыттарга үрөн себилип, “жашыл” экономикага артыкчылык берилип келатат. Өзгөчө кырдаалдар, ички иштер, коргонуу министрлигинин материалдык-техникалык базасы жаңыланды. Шаарларга жаңы автобустар келип жатат.

Фискалдык саясатта санариптештирүү өз жемишин берүүдө. Башкаруу толугу менен

электрондук документ жүргүзүүгө өттү. Бардык чечимдер санарип форматка өткөнү турат. “Түндүк” мобилдик тиркемелери, справкалар, санариптик документтер, банктардын тиркемелери, каттоо, электрондук нотариат кеңири кирди. Мына ушул жасалып жаткан долбоорлордун дээрлик бардыгы республикалык бюджеттин эсебинен каржыланган. Чынында эле отуз жылда жасалбаган иштер колго алынды. Демек, убакыт бизге иштегинин баса белгилейли.

***

Биз өтө оор мезгилде жашап жатабыз. Анткени, көз караштардын кагылышы чегинен чыгып, дүйнөдө ири державалардын тиреши күч алып, олук-солку саясат өкүмүн жүргүзүүдө. Экономикалык санкциялар, климаттын, геосаясий баланстын өзгөрүшү жана башка толгон-токой глобалдуу маселелер биз каалайбызбы, каалабайбызбы, өлкөнүн өнүгүшүнө өз таасирин тийгизери талашсыз.

Ушул өңүттөн алып караганда, Президент Садыр Жапаров үч жылдын аралыгында глобалдуу саясаттын алкагында БУУ, ШКУ, КМШ, Евросоюз, ЕАЭБ баш болгон эл аралык уюмдары менен кызматташууну күчөтүп, өлкө башчысы эң оболу кошуналар менен алаканы жакшыртууга басым жасаганын өзгөчө белгилеп кетели. Быйыл Кыргызстан эл аралык саясий ири иш-чараларды өткөрүүнүн борборуна айланып, КМШ өлкөлөрүнүн мамлекет башчылары бир нече ирет иш сапар менен келип кетишти. Бул эл аралык урмат-сыйдагы дипломатиялык мамилелер өскөндүгүн тастыктайт.

Тышкы дипломатиялык карым-катнашта Президенттин

натыйжалуу саясатынын аркасында тышкы сооданын көлөмү 2023-жылдын январь-сентябрь айларында 10,8 млрд долларды түзүп, 2022-жылга салыштырмалуу 26,2%га өсүш берди. Же болбосо, өткөн жылы Кыргызстан Борбордук Азиянын бардык өлкөлөрүнүн ичинен өз ара инвестиция тартуунун көлөмү боюнча алдыңкы позицияны камсыз кылды. Аталган аймакта өз ара түз инвестициянын көлөмү 1,1 млрд долларды түзсө, анын үлүшүнүн 63%ын Кыргызстан пайдаланыптыр.

Чек ара маселесинин чечилиши кылдат каралып, кыргыз-өзбек мамлекеттик чек арасын делимитациялоо процесси аяктап калса, кыргыз-тажик чек арасын тактоо иштери эки өлкөнүн дипломатиялык түшүнүүчүлүк нугуна түшкөндүгү кубандырат.

Мамлекеттер аралык кызматташуунун дагы бир артыкчылыгы жагы – өнөктөш катары эки тараптуу каржылоо принциптери өз жемишин бере баштады. Кыргызстанда Россия-Кыргыз, Өзбек-Кыргыз, Венгер-Кыргыз каржылоо фондору өлкөнүн экономикасына салым кошо баштаса, булардан тышкары Азербайжан фонду жана уставдык капиталы 100 млн долларды түзгөн “Абу-Даби Кыргыз Инвестмент” ачык акционердик коомун жана уставдык капиталы 500 млн долларды түзгөн Түрк инвестициялык фондун ишке киргизүү күтүлүүдө.

Эки тараптуу кызматташуу жанданып, соода-логистикалык борборлор курулууда. Логистикалык потенциалды жогорулатууда Кытай-Кыргызстан-Өзбекстан темир жолу жана автомобильдик жолдорду куруу чоң ролду ойнойт. Ошол эле учурда жүк ташуучулар үчүн Түркмөнстан аркылуу түштүк коридор маршруту иштелип чыгууда. Бул маршрут аркылуу бир жарым миллиарддан ашык калкты түзгөн Кытай рыногуна кирүүсүнө, ал эми Каспий деңизи аркылуу Россияны жана Батышты көздөй барууга дагы бир жол ачылат.

Мезгил мерчеминен жазбайт. Мамлекет болобу, жеке адамбы, ал мезгилдин бүктөмүндө калбай турган бараандуу иш жасоого акылуу. Демек, мындай шартта өлкө башчысынын вазийпасы эки эселеп жооптуу экени бышык. Ошондуктан, Садыр Нургожиевичтин алдыда жасай турган иштери арбын.

***

Президент эң оболу ал – инсан. Жалпы элдин көпчүлүк добушу менен шайланган өлкө башчысы.

Садыр Жапаровдун мамлекет башчысы катары артыкчылыгы – элге жакындыгында, маселени тез чече билгендигинде. Базарлардагы ККМ аппаратына болгон нааразы болгон жарандарга өзү барып түшүндүрүү иштерин жүргүзүп жатканы элдин пикири менен эсептеше билгендиги десек болот. Коомдогу ар кандай бүйүр кызыткан маселелер боюнча жалпыга маалымдоо каражаттары аркылуу кечиктирбестен жооп берип, өзүнүн позициясын билдирип келет. Же болбосо кечээки эле “KG групп” курулуш компаниясынан жабыр тарткан жарандарыбыздын арызын-дооматын угуп, мамлекеттик тиешелүү мекемелерге тапшырма бериши дагы, маселени

ПРЕЗИДЕНТТИК
КЫЗМАТТА
ҮЧ ЖЫЛ

www.erkyn-too.kg

алдын алуу деп түшүнүүгө болот.

Президенттин бийликке келгендеги үч жылдык ишмердүүлүгү сын көз караштын бутасына алынып келгени чындык. “Убада-на чыда да” деп сындагандар дагы жок эмес. Бирок, анын саясий ишмердүүлүгүнө назар салып отуруп, берген убадаларынын көпчүлүгү жакшы нукка оогонун тартынбай эле айта алабыз. Президент Садыр Жапаров өлкөнүн казынасын 20 млрд сом дефицит менен алса, быйылкы жылдын бюджетин 20 млрд сом профицит менен бекитти. Бизнеси жүргүзүү үчүн максималдуу ыңгайлуу шарттарды түзүүгө убада берген. Министрлер Кабинети тарабынан ишкерлерге болуп көрбөгөндөй жеңилдиктер каралды. Экономикага түз инвестицияларды тартуу боюнча сөз болгон. Түз инвестиция тартуу боюнча Орто Азия өлкөлөрүнүн арасында лидерби. Мамлекеттик активдерди колдонуунун натыйжалуулугун жогорулатуу боюнча сөз берилген. Учурда мамлекеттик активдер натыйжалуу башкарылып, киреше бере баштады. Өлкө башчысы өз кайрылуусунда мигранттарды өлкөгө кайтаруу маселесин көтөргөн экен. Үч жылдын ичинде республикада өнөр жайында 60 ишкана ачылып, 7700 туруктуу жумушу оруну менен камсыз болуптур. Азыркы күндө кийим тигүү, курулуш тармагы жумушчуларга муктаж. Алардын убада кылган айлыгы деле чет жактагы айлыктан кем эмес. Демек, мигранттарды кайтарып келүү процесси башталды десек болот.

Өлкө башчысынын демилгеси менен Баткен облусуна өзгөчө статус ыйгарылып, кыйла жеңилдиктер берилди. Жыл сайын өнүгүү үчүн мамлекеттик бюджеттен 500 млн сом бөлүнүп жатат. Республикадагы ири шаарлар - Каракол, Жалал-Абад, Нарын, Талас, Ош, Кара-Балта жана Токмок шаарларын өнүктүрүүгө ири суммадагы каражат бөлүнүүдө.

Башкаруунун натыйжалуулугун арттыруу максатында административдик-аймактык реформаны жүзөгө ашырып жатат. Жаңы түзүлгөн айыл аймактарында үнөмдөлгөн каражаттардын эсебинен башка зарыл иш-чараларды ишке ашыруу мүмкүнчүлүгү пайда болууда. Мына ушунун бардыгы Президенттин түздөн-түз кийлигишүүсү аркылуу элдин мүдөөсүн аткаруу үчүн көрүлгөн камкордук. Муну инсандык парасат, кыраакылык деп түшүнүүгө болот.

Албетте, өлкөдө маселе көп. КМШ өлкөлөрүнө салыштырмалуу Кыргызстанда айлык акынын көлөмү эң төмөнкү чекте турат. Чек араны чечүү, миграциялык процесстердин алдын алуу жана башка толгон-токой маселелер өлкө башчысынын күн тартибинде турат. Бирок, мамлекеттик деңгээлдеги иш-чаранын бардыгы коомчулуктун колдоосуна муктаж. Ансыз ийгиликтерди жаратуу кыйын.

Шекербек КАЛЫКОВ

Жогорку Кеңештин депутаты Аманкан КЕНЖЕБАЕВ:

“Президент суу маселесин чечүүгө 3 миллиард сом бөлдү...”

Кезегинде Сокулук районун эки ирет башкарган Аманкан Кенжебаевдин аймак үчүн кылган эмгектерин кичи мекениндегилер жогору баалашып, парламенттик шайлоодо аны атаандаштарынан ат чабым алдыга чыгарышкан. Андан бери парламенттеги активдүү эл өкүлү катары агрардык саясат, суу ресурстары жана регионалдык өнүктүрүү боюнча комитетти жетектейт. Биздин маек дал ошол агрардык маселелердин тегерегинде уланды.

- Аманкан мырза, жаздын камын көрөөрдө Айыл чарба министрлигинде жетекчилер алмашып кетти. Мунун өзү тармактагы иштерге кедергисин тийгизбейби? Дегеле жазгы айдап-себүүгө карата Айыл чарба министрлигинин даярдыгы сиз башында турган комитеттегилердин купулуна толуп жатабы?

- Тармак башына келген Бакыт Эргешович биринчи ирет министр болуп иштеп жаткан жери жок. Буга чейин 2 ирет министр, парламенттин 4 чакырылышына катары менен шайланган тажрыйбалуу эл өкүлдөрүнүн бири. Сөздүн кыскасы, бул жетекчиликке тажрыйба жагынан кеп жок. Буга чейин депутаттык ишмердүүлүгүндө айыл чарбасы үчүн көп жумуштарды кылган. Азыр министр болуп келээри менен тармакка реформа жасоого батыл киришип, структураны алмаштыруу боюнча оозго алаарлык аракеттерди баштады. Биз министрлик менен бирге Ысык-Ата районунда жазгы талаачылык иштерине даярдык боюнча атайын семинар өткөрдүк. Быйыл кышка карата тоют жыйноо маселеси абдан чоң көйгөй жараткан иштерден болду. Дал ушул көйгөй жараткан ишти эске алып, Ысык-Атада өтө турган семинарды тоют жыйноо маселесине

арнадык. Ал жерге өлкөбүздүн Ош, Ысык-Көл, Нарын, Чүй облустарынан атайын фермерлерди, коңшу Казакстандан өкүлдөрдү чакырып сүйлөшкөнү жатабыз. Ачык айтканда, министрликте сындаш оңой. Алдыдагы жаз, жай мезгилдери оңой болбойт. Өткөн жылы суу маселеси абдан оор болгонун жакшы билесиңер. Быйыл дагы жай мезгили адаттан тыш ысыгыраак болоору боюнча болжолдуу маалыматтар бар. Андыктан, суу жагынан быйыл деле өткөн жылдагыдай оор маселе жаралышы күтүлүүдө. Ошондуктан, азыр баштап азык-түлүк маселесин карайбыз деген ойлоубуз бар.

- Ток этери министрликтин иши купулуңузга толот экен да...

- Башта айттым го, тармакты сындаш оңой. Азыр аракеттери бар. Бакыт Эргешович өзү баш болуп бир катар алгылыктуу

иштерди баштаганынан кабардар болуп жатабыз. Өлкөбүздүн агрардык абалын жакшыртуу боюнча сындап гана турбастан, Айыл чарба министрлиги менен парламенттеги биздин агрардык комитетте биргелешкен иштерди чогуу аркалоодоубуз. Быйыл жазгы талаа иштеринде үрөн жагынан көйгөйлөр болбойт. Үрөндүн бардык түрүнүн запастары Айыл чарба министрлигинде жетиштүү экенинен кабарым бар.

- Деградацияга учураган жайыттарыбыздын абалын оңдоо боюнча өлкө башчыбыз быйыл чоң колдоо көрсөтүп жатканы барыбызга маалым. Бул маселе боюнча министрликке кандай сунуштарды киргизе алдыңыздар?

- Ооба, быйыл Президентибиз Садыр Жапаровдун жеке тапшырмасы жана колдоосу менен деградацияга учурап бараткан 50 миң гектар аянтка үрөн

алынып келинген. Ушул күндөрү алыскы жайыттарыбызга ошол үрөндөрдү кантип алып барып, себүү керектиги боюнча атайын жумуштар жүрүп жатат. Өткөн жылы суу маселесиндеги көйгөйлөрдү чечүү боюнча Президентибиз мамлекеттик казынадан 1 миллиард сом бөлүп берсе, быйылкы жыл үчүн 3 миллиард сом каражат бөлүп берип жатат. Ошол каражаттын 1 миллиард сомун өлкөбүздөгү 40 райондун ар бирине 15 миллиондон 25 миллион сомго чейин атайын суу каналдарын оңдоп-түзөөгө бөлүп берип жатат. 800 миллион сом каражат өлкө аймагындагы БСР менен БДРлерге (суу топтоочу жайлар) каралууда. Анткени, кышында биздин көп сууларыбыз коңшу Казакстан менен Өзбекстанга агып кирүүдө. БСР менен БДРлерибиз оңолсо, коңшу өлкөлөргө агып кеткен сууларды өзүбүзгө кышы менен топтоп алууга мүмкүнчүлүк түзүлөт. Парламенттеги агрардык комитеттегилер да суу маселесине активдүү көңүл буруп жатабыз. Бөлүнгөн каражаттын 1 миллиард, 200 миллион сомун жер-жерлердеги УОСторго (суу чарба башкармалыктары) атайын техникаларды алып берүү каралууда.

- Сугат суу жагынан маселе жаралары азыр болжолдонуп жатса, көйгөйдөн чыгуунун башка жолун караштырып жатасыздарбы?

- Жергиликтүү дыйкандар мамлекетти карап эле алакан жайып отурбастан, тамчалатып сугаруу маселесин жолго коюулары керек. Өткөн жылы бул жагын эксперимент кылып көрдүк. 40 тонналык контейнерди жасап алып, ичине суу топтоо менен тамчалатып сугарсак жыйынтыгы жаман болбосуна күбө болдук. Өткөн жылы башталган мындай саамалыкты быйыл да токтотпой, иш алып барсакпы деген оюбуз бар. Бул жагынан

ЭЛ ӨКҮЛҮ
ЭМНЕ ДЕЙТ?

www.erkyn-too.kg

дыйкандар ишти баштап атканын көрүп, кубанып жатабыз. Мындай шартта болгону элге түшүндүрүү иштерин жүргүзсөк, жыйынтыгы деле жаман болбойт экен. Ушул жерден кошумчалаар сөз, карапайым дыйкандарыбыз да айыл чарба министрлигинин өкүлдөрүнүн талаачылык иштери боюнча маалыматтары менен түшүндүрүү иштерин угушса жаман болмок эмес.

- Кезегинде Сокулук районун эки ирет башкарган жетекчи катары айтыңызчы, аймактык реформанын шарапаты менен Сокулуктагы айрым айылдар Бишкек шаарына кошулаары маалым болду. Ички миграциянын айынан калкты көтөрө албай бараткан Сокулуктагы көйгөйлөр муну менен азырай, район бийлиги айрым маселелерден арылып, жеңилдей түшөбү?

- Административдик реформа биздин элибиз үчүн жаңы түшүнүк болууда. Биз дароо эле сындабастан, муну дагы түшүнүү менен кабыл алышыбыз керек. Албетте, кемчиликтери да болушу мүмкүн, бирок, биз аны оңдошубуз зарыл. Аймактык реформанын эпкинени менен биздин Сокулук району боюнча Ново-Павловка менен Орок айыл өкмөттөрү баш калаанын карамагына кошулмай болду. Сокулукта 19 айыл өкмөтү менен 1 шаар болсо, анын 2 айыл өкмөтү Бишкек шаарына карап, калганы кыскарып, аймакта 10 айыл өкмөтү калат. Албетте, мындай кыскартуу менен каржылык жактан коромжулукка жол берилбейт. Келечекте бул реформанын жыйынтыгы сөзсүз жакшы жыйынтыктарды берээрине ишенем.

Калыгул БЕЙШЕКЕЕВ

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН УКУК БУЗУУЛАР ЖӨНҮНДӨ КОДЕКСИНЕ ӨЗГӨРТҮҮЛӨРДҮ КИРГИЗҮҮ ТУУРАЛУУ

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН МЫЙЗАМЫ

2023-жылдын 13-декабрында Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңеши кабыл алган

1-берене

Кыргыз Республикасынын Укук бузуулар жөнүндө кодексине («Эркин-Тоо» гезити, 2021-жылдын 16-ноябры, №122-133) төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсин:

1) 41-берененин биринчи абзацы «144» деген цифралардан кийин «, 179» деген цифрлар менен толукталсын;

2) 198-беренедө:

а) берененин аталышында «темир жол өткөөлдөрүн» деген сөздөр «темир жол кыймылдуу курамын, темир жол транспортунун инфратүзүмүн» деген сөздөргө алмаштырылсын;

б) 1-бөлүктүн биринчи абзацында «темир жол өткөөлдөрүн» деген сөздөр «темир жол кыймылдуу курамын, темир жол транспортунун инфратүзүмүн жана» деген сөздөргө алмаштырылсын;

в) 2-бөлүктүн биринчи абзацы «чиркегичтеринин» деген сөздөн кийин «, темир жол кыймылдуу курамынын жана темир жол транспортунун инфратүзүмүнүн» деген сөздөр менен толукталсын;

г) 3-бөлүктүн биринчи абзацы «чиркегичтеринин» деген сөздөн кийин «, темир жол кыймылдуу курамынын жана темир жол транспортунун инфратүзүмүнүн» деген сөздөр менен толукталсын;

3) 463-берене «181» деген цифралардан кийин «, 183-берененин 1-бөлүгү» деген сөздөр менен толукталсын.

2-берене

Ушул Мыйзам расмий жарыяланган күндөн тартып он беш күн өткөндөн кийин күчүнө кирет.

Кыргыз Республикасынын
Президенти

С.ЖАПАРОВ

Бишкек ш., 2024-жылдын 18-январы, №18

ЗАКОН КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ О ВНЕСЕНИИ ИЗМЕНЕНИЙ В КОДЕКС КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ О ПРАВОНАРУШЕНИЯХ

Принят Жогорку Кеңешем Кыргызской Республики
13 декабря 2023 года

Статья 1

Внести в Кодекс Кыргызской Республики о правонарушениях (газета «Эркин-Тоо» от 16 ноября 2021 года №122-133) следующие изменения:

1) абзац первый статьи 41 после цифр «144» дополнить цифрами «, 179»;

2) в статье 198:

а) в наименовании статьи слова «железнодорожных поездов» заменить словами «железнодорожного подвижного состава, инфраструктуры железнодорожного транспорта»;

б) в абзаце первой части 1 слова «железнодорожных поездов» заменить словами «железнодорожного подвижного состава, инфраструктуры железнодорожного транспорта и»;

в) абзац первый части 2 после слов «прицепов к ним» дополнить словами «железнодорожного подвижного состава и инфраструктуры железнодорожного транспорта»;

г) абзац первый части 3 после слов «прицепов к ним» дополнить словами «, железнодорожного подвижного состава и инфраструктуры железнодорожного транспорта»;

3) статью 463 после цифр «181» дополнить словами «, частью 1 статьи 183».

Статья 2

Настоящий Закон вступает в силу по истечении пятнадцатидней со дня официального опубликования.

Президент
Кыргызской Республики

С.ЖАПАРОВ

г. Бишкек, 18 января 2024 года, №18

Следить за ростом урожая в режиме реального времени через свой мобильный телефон, а также автоматически удобрять и поливать фрукты и овощи одним щелчком мыши... Вышеупомянутые высокие технологии для выращивания сельскохозяйственных культур теперь становятся реальностью благодаря быстрому развитию интеллектуального сельского хозяйства в Синьцзяне.

С развитием таких современных технологий, как интернет вещей, технология 5G, дистанционное зондирование со спутника и телеметрия, методы «умного» сельского хозяйства становятся все более разнообразными - от весеннего и летнего посева до осеннего сбора урожая и зимнего хранения. Во всех аспектах сельскохозяйственного производства нет недостатка в «умных» факторах. Все больше и больше сфер применения «умного» сельского хозяйства расширяется на просторах сельскохозяйственных угодий Синьцзяна, способствуя переходу к современному «умному» сельскому хозяйству.

ЭКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЕ ВЫРАЩИВАНИЕ ПРЕВРАЩАЕТСЯ В НАУЧНОЕ ВЫРАЩИВАНИЕ

В недавно построенном центре сельскохозяйственных наук и технологий будущего в Синьцзянском сельскохозяйственном выставочном парке Национальной сельскохозяйственной демонстрационной зоны производства с применением новых высоких технологий города Чанци в Чанци-Хуэйском автономном округе в Синьцзяне можно увидеть, что в помещении полно цветущей зелени. Здесь представлены такие передовые современные сельскохозяйственные научные технологии, как вертикальное озеленение, спиральный посев по биотехнологии, мобильная многослойная трёхмерная система выращивания на поднятых грядках и автоматическая система возвратно-поступательных вращающихся стеллажей и другие.

Овощная фабрика в центре использует такие передовые технологии, как интенсивные технологии производства, интегрированная система точного орошения и удобрения, автоматизированная система приливного орошения рассадника и другие, которые позволяют достичь высокой степени автоматизации при выращивании помидоров, болгарского перца, фруктовых огурцов, листовых овощей и других видов овощей.

По словам руководителя центра сельскохозяйственной науки и технологий будущего Янь Ци, более 90% оборудования в теплицах отечественного производства могут подключаться к другим оборудованьям с помощью сети 5G. Ядро сбора данных используется для передачи сигнала на компьютер, и им можно напрямую управлять через центральную систему управления. От посева до сбора урожая - все автоматизировано, что позволяет экономить рабочую силу, воду и удобрения.

ЦИФРОВАЯ ПРАКТИКА НАЧИНАЕТ ДАВАТЬ РЕЗУЛЬТАТЫ

В августе 2022 года в уезде Манас состоялся первый форум по высококачественному развитию цифрового сельского хозяйства. На нем определили возможность создания платформы больших

данных для цифрового сельского хозяйства, а также необходимости направления развития и распространения таких интеллектуальных оборудований, как «умные» электрические шаровые клапаны, оборудования для орошения и удобрения. Секретарь парткома уезда Манас Лю Цян заявил, что за год исследований и практики благодаря внедрению и применению интеллектуальных устройств, дистанционного зондирования со спутника, платформ обработки больших данных, передачи больших данных через интернет вещей, а также использованию мобильных устройств фермеры, используя мобильное приложение, могут дистанционно управлять и проводить точное внесение удобрений.

Он заявил, что, согласно расчётам, установка «умных» электрических шаровых клапанов

позволяет экономить около 30 кубометров воды на акр(му) сельскохозяйственных угодий. При полном внедрении данной технологии на 1 миллионе акров обрабатываемой земли, весь уезд сможет сэкономить примерно 30 миллионов кубических метров воды, что позволит увеличить площадь посевов более чем на 80 тысяч акров. Учитывая средний доход в 1200 юаней с одного акра, это поможет увеличить доход фермеров в уезде более чем на 1000 юаней на душу населения.

«Интегрированная платформа компании для воды и удобрений охватывает почти 600 000 акров земли и планирует охватить еще 10 миллионов акров обрабатываемых земель в Синьцзяне в ближайшие три-пять лет. Технология интегрированного использования воды и удобрений объединяет орошение и внесение

«УМНЫЕ» ФАКТОРЫ

www.erkinn-too.kg

удобрений в единое целое. Путём научной координации и управления водой и удобрениями можно достичь эффективного использования ресурсов, что позволяет сэкономить около 20% удобрений по сравнению с традиционными методами и увеличить урожайность более чем на 5%», - заявил директор филиала компании Xinjiang Xin Lian Chemical Energy Co Ltd в уезде Манас Фань Хайцян.

ЦИФРОВАЯ МОДЕРНИЗАЦИЯ «ВЕЩЕЙ» И ЛЮДЕЙ

Развитие цифрового сельского хозяйства является важной мерой для ускорения модернизации сельского хозяйства и расширения возможностей для возрождения сельских районов. Реализация модернизации сельского хозяйства невозможна без цифровой модернизации «вещей», как и без цифровой модернизации людей.

Чтобы ускорить развитие цифрового сельского хозяйства и подготовить больше новых фермеров, способных адаптироваться к развитию цифрового сельского хозяйства, в уезде Манас построили крупнейшую в Синьцзяне учебную базу цифрового сельского хозяйства. Там проводится обучение по научному управлению водой и удобрениями, навыкам дистанционного управления при применении воды и удобрений. С начала этого года было проведено восемь масштабных тренингов по продвижению и применению цифровых сельскохозяйственных технологий. 18 тысяч фермеров стали знатоками цифровых сельскохозяйственных прикладных технологий, а 379 человек получили квалификационный сертификат нового профессионального фермера.

Ла Сяофэй
Фото WWF

БАТКЕН ӨНҮГҮҮ ЖОЛУНДА

2023-жыл ичинде Баткен облусунда жалпы 52 объект пайдаланууга берилди. Бул тууралуу КР Президентинин Баткен облусундагы ыйгарым укуктуу өкүлү Абдикарим Алимбаев Бишкекте өтүп жаткан жергиликтүү мамлекеттик органдарынын жетекчилеринин жыйынында билдирди.

Облуста жыл ичинде пайдаланууга берилген объекттер: 21 мектеп, 10 бала бакча, 8 саламаттык сактоо мекемеси, 6 таза суу объектиси, 3 маданият мекемеси жана 4 турак үйдүн капиталдык оңдоп-түзөө иштери жасалып бүттү.

Облус башчысы аталган иштерге жалпысынан 1 млрд 129 млн 500 миң сом акча каражаты сарпталгандыгын билдирди. Социалдык объектилерден сырткары, жол куруу багытында 48,2 километр жолго асфальт, 84 километр жолго шагыл төшөлүп, 734 млн 300 миң сомдук иштер аткарылган.

Бактыгүл КУЛАТАЕВА

ОКУУЧУ ОЙЛОП ТАПКАН ЧАКАН ГЭС

Нарын облусунун Кочкор районундагы Калыгул Бай уулу атындагы орто мектебинин 9-«В» классынын алдыңкы окуучусу Тентимишов Азамат «Биз XXI кылымдын интеллектуалдары» деген темада окуучулар арасында өткөрүлгөн форумуна катышып, күчү 2-3 Ватт электр энергиясын бөлүп чыгаруучу суу менен иштей турган чакан агрегатты ойлоп тапкандыгы үчүн уюштуруучулар тобу тарабынан грамота менен сыйланды.

Мындай жөнөкөй электр кубатын берүүчү агрегатты ойлоп тапкан 9-классынын окуучусу Азаматтын атасы Токтобек Тентимишов жөнөкөй ишкер болсо, апасы Ширин үй кызматындагы аял. Уулунун ойлоп чыгарган электр кубатын берүүчү агрегатын алардын үй-бүлөсү гана эмес, алыскы Кара-Кужур жайлоосуна барган бардык чабандар да колдонушат. Азамат окуусун бүтөөрү менен келечекте инженер болуп, элине чакан ГЭСтерди куруу максатында ал билимин И.Раззаков атындагы КТУда окуусун улантсам дейт. Бирок, Азаматтын мындай келечектеги жөндөмдүүлүгүн байкаган Н.Исанов атындагы Кыргыз инженердик-курулуш институтунун окутуучулары мектептеги окуусун аяктары менен аны жогорку окуу жайынын 1-курсунан кабыл алына тургандыгы жөнүндө телефон аркылуу атайын SMS билдирүү жөнөтүшкөн.

Мындай келечектен көптү үмүттөндүргөн мектеп окуучусу Азамат Тентимишовдон келечекте Кыргызстанда чакан ГЭСтерди куруу турган жаш окумуштуу чыгаарына шек жок.

Орункул САТЫКУЛОВ

МААНИЛҮҮ
МАЕК

www.erkyn-too.kg

КРнын Эсептөө
палатасынын
төрагасы
Алмазбек
АКМАТОВ:

“КАРЖЫ БУЗУУДА АНЫКТАЛГАН КАРАЖАТТАРДАН 3,4 МЛРД СОМ ӨНДҮРҮЛДҮ”

Өлкөдө Эсептөө палатасы аудиттерди жүргүзүүдө каржы бузууларды гана аныктоону максат кылбастан, мамлекеттик мекемелердеги бюджеттик каражаттарды натыйжалуу пайдаланышына көмөк көрсөтүү алардын иштериндеги башкы аракет. Экономикалык кылмыштуулукту алдын алуу жана түрөшүү иштери тууралуу Эсептөө палатасынын төрагасы Алмазбек Акматов төмөнкүлөрдү айтып берди.

- Алмазбек Шаршембиевич, Эсептөө палатасынын өткөн жыл ичинде аткарган иштерине токтолсоңуз?

- Биздин мекеменин максаты - мамлекеттик каржы ресурстарын башкарууда сапаттуу аудит жүргүзүү аркылуу жарандардын жашоосун жакшыртуу, ошондой эле каржыны натыйжалуу башкарууга көмөктөшүү, мамлекеттик финансыны пайдаланууда мыйзамдуулуктун сакталышын камсыз кылуу. Эсептөө палатасы республикалык жана жергиликтүү бюджеттердин, бюджеттен тышкаркы каражаттардын аткарылышына, мамлекеттик жана муниципалдык менчиктин пайдаланылышына аудит жүргүзөт. Өткөн жылы Президентибиз Садыр Нургожоевич Жапаров демилгелеп, Жогорку Кеңеш колдоп, “Кыргыз Республикасынын Эсептөө палатасы жөнүндө” конституциялык Мыйзамды кабыл алып беришти. Муну менен Эсептөө палатасынын көз карандысыздыгы жана укуктук мүмкүнчүлүктөрү ошол эле убакытта бизге коюлган милдет жана талаптар дагы күчөтүлдү. Ал эми 2023-жылы Эсептөө палатасы тарабынан бир катар иштер жасалды. Мисалы, 81 аудитордук иш-чара жүргүзүлүп, ага 1092 түзүмдүк жана ведомстволук бөлүмдөрү камтылды. Тагыраагы, өткөн жылы жүргүзүлгөн аудитордук иштин жыйынтыгы боюнча 237 млрд сомго мамлекеттик бюджетти толтуруунун кошумча булактарын, айрым учурларда анын жоготууларын жана каржы бузууларды аныктадык. Анын алкагында 332 жазма-буйруктар жана 129 сунушталмалары берилди. Каржы бузууда аныкталган акчалардын ичинен 12,6 млрд сомду кайтаруу керек эле, бүгүн ал сумманын 3,4 млрд сомду ордуна коюлду. Калган

суммаларды кайтаруу боюнча иштер жүрүүдө. Эсептөө палатасы коррупция менен күрөшүүдө укук коргоо органдары менен тыгыз иш алып барат. 2023-жылы укук коргоо органдарына жиберилген материалдар боюнча алдын ала маалыматка ылайык, жалпы эсеп менен 2,4 млрд сомду түзгөн каржы бузуулар боюнча аудиттердин 68 материалы жөнөтүлдү. Бүгүнкү күнгө укук коргоо органдары менен жүргүзүлгөн салыштыруу боюнча аудиттердин 68 материалы каралып, 17 кылмыш иши козголгон. Анын ичинен 2 кылмыш иши өндүрүлгөн кыскартылган. 2 кылмыш сотко жөнөтүлүп, 2 кылмыш иши өндүрүштөн токтотулган.

- Каржылык мыйзам бузууларды текшерүүдө кандай ыкма менен иштөө натыйжалып келээрин байкадыңыздар?

- 2022-жылдан баштап бардык аудиттерди эл аралык аудит стандарттарына ылайык жүргүзүүгө толугу менен өттүк. Учурда Эсептөө палатасы аудиттин эл аралык стандарттарына ылайык, аудиттин 3 түрүн жүргүзөт. Алар: шайкештик, натыйжалуулук жана финансылык аудиттер. Аудит жүргүзүлгөн мекемеге Эсептөө палатасынын сунуш, пикирлерин берип, экинчи ирет текшергенде мурдагыдай каржы бузуулар жок болуп чыккан учурлар бар. Ошондой эле Эсептөө палатасы аудиттин жогорку органдарынын эл аралык Кеңештерине мүчө. Азыркы тапта Польшанын Эсептөө палатасы менен тажрыйба алмашуу боюнча кызматташуу уланууда. Ал эми жуманын шейшемби күнү жарандарды жеке кабыл алып, маселелерин угам. Аны менен катар Эсептөө палатасынын Кеңеши тарабынан кабыл алынган 2022–2026-жылдар мезгил аралыгына карата Эсептөө

палатасын өнүктүрүүнүн стратегиялык планы бар. Анын алкагында иштер аткарылууда. Бул стратегияда Эсептөө палатасынын артыкчылыктан максаттары, милдеттери аныкталып чыккан. Анын максаты - аудит аркылуу мамлекеттик финансыны башкаруу тутумунун натыйжалуу, ачык-айкын жана отчеттуу болуусуна көмөк көрсөтүү, ошондой эле кызыкдар тараптар менен өз ара аракеттешүүнү бекемдөө.

- Өлкөдө кызмат көрсөтүүнүн артыкчылыгын арттыруу үчүн санариптештирүү дээрлик бир жолго коюлууда, бул багытта сиздерде иш кандай нукта жүрүүдө?

- Эсептөө палатасы санарипти өнүктүрүү стратегиясын кабыл алган. Бизде иш кагаздарды жүргүртүү, дээрлик бардык иш процесстер толугу менен электрондук ыкмага өткөрүлгөн. Ошондой эле мамлекеттик бюджеттин каражатын сарамжалдуу пайдалануу максатында санариптештирүү иш-чараларын Сауд өнүктүрүү фондунан, конкурска катышып утуп алган 100 миң долларынын эсебинен ишке ашууда.

- Эсептөө палатасына кадр тандоодо кандай талаптар бар?

- Мыйзамга ылайык, Эсептөө палатасында мамлекеттик жарандык кызматка кирүү жана аны өтөө, ошондой эле андан бошотуу тартибин Президент аныктайт. Президент тарабынан бекитилген Жобого ылайык, Эсептөө палатасынын кызматкерлери ички конкурс аркылуу алынат. Тандоодогу талаптар кызмат ордуна жараша коюлат. Ошондой эле Эсептөө палатасында адам ресурстарын өнүктүрүү стратегиялык планы бар. Ага ылайык, кызматкерлерди профессионалдык деңгээлде өнүктүрүү максатында окуулардан өткөрүп турабыз. Ал эми Эсептөө палатасынын жогорку органы болуп, анын Кеңеши саналат. Кеңештин курамы Эсептөө палатасынын төрагасынан жана 8 аудитордон турат. Эсептөө палатасы жыл сайын Жогорку Кеңешке аткарылган иши тууралуу отчет берет.

Мээрим БАКТЫБЕК кызы

КЕРЕГЕ КЕҢЕШТЕ ЖҮЙӨЛҮҮ ПИКИРЛЕР АЙТЫЛДЫ

Жакында эле Кыргыз Республикасынын Улуттук илимдер академиясынын конференциялар залында Кыргыз Республикасынын Президентинин “Инсандын руханий адеп-ахлактык өнүгүүсү жана дене тарбиясы жөнүндө” Жарлыгын ишке ашыруу жана Кыргыз Республикасынын Президентинин “Кыргыз Республикасынын жаранын руханий өнүктүрүүнүн жана калыптандыруунун узак мөөнөттүү идеологиялык стратегиясынын долбоорун иштеп чыгуу” тескемесин аткаруу боюнча иш-аракеттерди көрүү максатында “Кыргызстандагы коомдук-гуманитардык илимдердин азыркы абалы жана алардын натыйжалуулугун жогорулатуу чаралары жөнүндө” аттуу кереге кеңеш өткөрүлдү.

Кереге кеңешке Мамлекеттик катчы С.Касмамбетов, Кыргыз Республикасынын Президентинин Администрациясынын саясий жана экономикалык изилдөөлөр башкармалыгынын изилдөөлөр, саясатты иштеп чыгуу жана реформаларды ишке ашыруу бөлүмүнөн О.Капалбаев, Президенттин Кеңешчиси Б.Бөрүбашов, Билим берүү жана илим министринин орун басары Р.Абазбек уулу, Маданият, маалымат, спорт жана жаштар саясаты министринин орун басары М.Тагаев катышты.

Жыйындын ачылышында сөз сүйлөгөн Улуттук илимдер академиясынын Президенти, профессор К.Абдрахматов кереге кеңештин өткөрүлүшүнүн себептери боюнча айтып, мындан тышкары тарых темасында: сибирдик тарыхчы В.Козодойдун Кыргызстанга келиши жана анын китеби бир күндүн ичинде 1000 нускасы сатылып кеткендиги жөн жерден эмес экендигин, ага карата биздин тарыхчылардын реакциясын байкай албагандыгын, өзү тарыхчы болбогондуктан бул маселени жакшы биле бербей тургандыгын бирок, тарых маселесине тарыхчылар олуттуу мамиле жасоо керектигин эскертип өттү.

Ал эми Мамлекеттик катчы С.Касмамбетов өлкөнүн учурдагы абалы, жасалып жаткан иштер жөнүндө кеңири баяндап, мындан тышкары окумуштуулардан сунуштарды, кеңештерди күтүп жаткандыгын билдирди.

Саясат таануу илимдеринин доктору Ж.Сааданбеков “Коомдук-гуманитардык илимдердин натыйжалуулугун жогорулатуу жана Кыргыз Республикасынын Президентинин Тескемесин ишке ашыруу боюнча милдеттер жөнүндө” аттуу негизги баяндамасын жасап, академиядагы эмгек акынын аз экенин айтып, Мамлекеттик катчы ушул маселеге көңүл буруп, өлкө бийлигине жеткирсе деген тилегин билдирди.

Билим берүү жана илим министринин орун басары Абазбек уулу Расул кыргыздын улуттук каада-салты боюнча кеңири токтолсо, Маданият, маалымат, спорт жана жаштар саясаты министринин орун басары М.Тагаев кандай гана маселе болбосун мамлекет киришпесе болбой тургандыгын айтып өттү. Президенттин Кеңешчиси Б.Бөрүбашов Конституция жана мыйзамдар алардын колдонулушу боюнча айтса, тарых илимдеринин доктору А.Асанканов, тарых институту көп иштерди жасап келе жаткандыгын, улуттук идеология боюнча буга чейин өлкөдө 3 жолу аракет жасалгандыгына токтолду. Окумуштуу А.Акматалиев академиянын кызматкерлеринин айлыгы аз экендигин, ошого байланыштуу жаштар илимге келбей жаткандыгын айтты.

Булардан тышкары З.Курманов, Дж.Джаилов, Э.Мамбетканов, Ж.Жоробеков, Н.Омуралиев, Ж.Касаболотов, Т.Мамытов, Б.Төрөгелдиев, Т.Чоротегин, А.Кубатовалар баяндама жасашты.

Раиса ДҮЙШӨНБЕКОВА

“МАМЛЕКЕТ БИЗГЕ ЭМНЕ КЫЛЫП ЖАТАТ ЭМЕС, БИЗ МАМЛЕКЕТКЕ ЭМНЕ КЫЛЫП БЕРЕБИЗ” ДЕШИБИЗ КЕРЕК

ЫНТЫМАК –
ЫРАШКЕРЛИК
www.erkyn-too.kg

Солто — кыргыздын Оң канат уруулар тобуна кирген ири уруулардын бири. Кыргыз санжырасында Солто уруусу Ак-Уулдун бир баласы Тагай бийден тарайт.

Тагай бийдин байбичесинен Богорстон, Койлон, Кылжыр деген уулдар, башка аялдарынан дагы бир нече балдары болгон. Богорстондон Эштек, андан Солто туулат. Бирок, көпчүлүк учурда Эштек айтылбай, «Богорстондон болгон Солто» деген кеп айтылып калган. Солто уруусу илимий изилдөөлөрдө кыргыз этносунун өзөктүк компоненттеринин бирин түзгөн уруулардын катарына кирет. Анын түпкү теги, келип чыгышы (генезиси) жөнүндө ар кандай пикирлер айтылып, изилдөөчүлөрдүн көпчүлүгү Солто уруусунун башатын орто кылымда кыргыздар мекендеген Түштүк Сибирь аймагы менен байланыштырат жана аны кыргыз этносунун компонентиндеги байыркы катмардагы уруулар тобуна киргизишет.

Ички түзүлүшү боюнча бир катар татаал уруктук бөлүктөн туруп, негизги өзөгү Солтонун өз балдары деп эсептелген Күнтуу, Култуу жана Чаанын тукумдары түзөт.

Култуу балдары «чылпак» деп аталып, XX кылымдын башында Куру-Күнгөйдө өзүнчө бир болуш эл болгон.

Чаа бийдин тукуму анын Талкан, Бөлөкбай (Каракчы) жана Тата деген уулдарынан тарайт. Мурунку заманда Солто уруусун Бөлөкбай, Талкандан чыккан манаптар бийлеген.

Түлөберди дагы эң даңктуу чоң манап болуп, тукумунан мыктылар көп чыккан.

Булardan тышкары Чаанын багып алган асыранды баласынан «жоочалыш» уругу ж.б. кичине букара уруктар кирип калган. Алар башка этностордон биригип, Солто уруулук курамын калыптандырган. Бирок алардын саны жетиден ашык экенине карабай («беш көөрүк», «мааке», «көгөй», «төлөк», «жоочалыш», «шалта», «ак буура» же «кара сакал», «сөөк мурун», «кайдоол», «накай» ж.б.), Солтонун ичиндеги «жети кул» деп атап коюшкан.

Козор уругу сан жагынан өтө аз болгондугуна карабастан, солтонун ичиндеги өзгөчө бөлүкчө катары эсептелинип, санжыра боюнча ал Солтонун бир тууганы деп эсептелет. Бөлөкбайдын ичиндеги «төкөлдөш» уругу Бүтөштүн бакма баласынан тарагандыгы айтылат. «Чала казак» уругу уйгур, өзбек, казак элдеринин айрым бир майда топторунун аралашуусунан пайда болуп, Солто уруусунун ичинде туруп калган.

СОЛТО КООМУНА ЖАҢЫ ТӨРАГА ШАЙЛАНДЫ

2024-жылдын 20-январында "Солто" коомунун IV курултайы өттү. Ага өлкөбүз боюнча солто уруусунун өкүлдөрү келип, "Солто" коомунун кезектеги төрагасына Эмил Момункуловду шайлашты.

Коомдун мурдагы төрагасы Эркин Тентишев 10 жылга чукул төрагалык милдетти аткалды. Солтонун Күнтуу, Култуу, Чаадан тараган тукумдарынан кезек менен төрагалыкка шайланат деген атайын Уставда кабыл алынган.

Баса белгилеп кетүүчү жагдай, Эркин Тентишев Солтонун Култуу уруусунан болгондуктан, бул жолу Күнтуу уруусунан Эмил Момункулов шайланды. Курултайга Кыргыздын кырк уруусунун өкүлдөрү дагы келишип, каалоо-тилектерин айтышты.

Иш-чаранын жүрүшүндө Эркин Тентишевдин жасаган иштерин

жана Солто атанын эстелигин өз каражатынан курдурганын сыймыктануу менен баса белгилешти.

Курултайдын жүрүшүнө жана катышуучулардын пикирлерине токтоло кетсек.

Курултайдын күн тартибинде Солто коомунун төрагасын шайлоо каралып, Култуу, Күнтуу, Чаа урууларынын төрагалары президиумда отурушту. "Солто" коомунун IV курултайынын алып баруучусу, "Солто" коомунун жаштар канатынын төрагасы Эмир Аманкулов мындай деди:

- "Урматтуу "Солто" коомунун IV курултайынын катышуучулары, жалпыга белгилүү болгондой, "Солто" коомуна алгачкылардан болуп Чаа уруусунан

ТАРЫХЫ

Кыргыз-калмак (ойрот) согуштарынан кийин кайрадан кыргыздардын Чүйгө келиши менен Солто уруусу Чүй өрөөнүнүн борбордук бөлүгүнөн анын батыш тарабы, б.а. Ысык-Ата суусунан Куланга (Мерке, Луговой) чейинки аймакты ээлеген. Жайлоосу Кыргыз Ала-Тоосунун күңгөйү жана Суусамыр жайлоосунун түндүк бөлүгү болгон. Азыркы учурда Чүй облусунун Ысык-Ата, Кант, Аламүдүн, Сокулук, Ак-Суу, Жайыл жана Панфилов райондорунда турушат. Булардын ичинде кыргыздын башка урууларынын («кытай», «адигине», «саруу», «сарыбагыш», «монголдор», «азык», «жетиген», «жедигер» ж.б.) айрым өкүлдөрү дагы туруп калган жана Солто уруусунун чакан топтору башка уруулардын арасынан (мис.: Ак-Талаанын Байгөнчөк айылы, Таластын башы Үч-Кошой ж.б. Казакстандын аймагында) кездешет.

азык-түлүктөрдөн жардамын аябай, карапайым калкка жакшы жардамын берди.

Андан сырткары, спортсмендерге, маданият кызматкерлерине, мугалимдерге, кыргыз мамлекети кыйын кырдаалга туш болгондо жалпыга белгилүү болгондой башка облустарга дагы жардамын аяган жок. "Солто" атабыздын эстелигин Сокулук районуна кеткен кара жолдун боюна Эркин Тентишев агабыз өз каражатынын эсебинен куруп, жалпы журттун бата алды.

Урматтуу курултайдын катышуучулары Эркин Тентишев агабыз кандай иштеди, колунуздардагы мандатты көтөрүп, ишеничиңиздерди билдирип койгула".

Эмир Аманкуловдун сөзүнөн кийин курултайдын катышуучулары жалпы мандаттарын көтөрүштү. Эркин Саткынбаевич өзү ден соолугуна байланыштуу чет өлкөдө дарыланып жаткандыктан, жасаган иштеринин бардыгын видео-тасма менен көргөзүштү.

Курултайдын катышуучулары бир пикирде, бир добуштан Эркин Тентишевге "Солто" коомунун ардактуу аксакалы деген наамды ыйгарышты.

Аскарбек БАКИЕВ:

- Солто уруусунун тогу, арамы жоктугунан кыргыз элинин 40 уруусу. Чүйдөгү 80ден ашык улуттун өкүлү Сары-Өзөн Чүй жергесинде жайгашып, жакшынакай жашап жатабыз. Бул да болсо Солто уруусунун кемеңгерлиги. Уруу десе уруудан улут жаралып, желегибизде кырк уруунун элеси турат. Уруу болбой улут жаралбайт. Илгери кырк уруу биригип, бир жылда бир курултай өткөрүп, уюткулуу сөздөрдү сүйлөп, мекенин, жерин, эл башчысын колдоп келишкен. "Мамлекет бизге эмне кылып жатат эмес, биз мамлекетке эмне кылып беребиз" дешибиз керек. Баарыңыздарга жакшылык, ыйман, ынтымак каалайм. Мекенибиз үчүн жакшы иштерди жасап, келечекти куруу өз колуубузда. Бири-бирибизди иш менен, жакшы сөз менен колдоп туралы.

Басыз уруусунан, ичкилик канатынын төрагасы Акуул Бердиев: - Кыргыз элим, кыргыз журтум, Солто уруусунун төрагасын шайлоо мааракеси уюшкандыкта, жогорку деңгээлде өттү. Солто элинин жүрөгү кенен. Бул уруу Чүй боорунда байыртадан бери отурукташып келген эл. Буюрса "Солто" коомуна көрсөң көз толо турган жигит төрага болуп шайланды. Жаңы шайланган төрага Солто уруусуна, жалпы кыргыз элине кызмат кылысын. Кыргыз элибиз, мамлекетибиз тынч, аман болуп, ынтымакта өмүр сүрөлү.

Жаныш АЛГОДЖАЕВ:

- Мен өзүм Сокулук районунун Белек айылында турам. Солто уруусунун Чаасынан Жоочалыш атанын балдарынанбыз. Биздин курултайга келген максатыбыз, жалпы эле кыргыз элинин ынтымагын бекемдөө. Бул жактан аксакал аталарыбызга жолугуп, алардын батасын алдык. Курултайга жети өрөөндөгү солто уруусунун өкүлдөрү келип чогулуп, жакшы сөздөр айтылды. Аксакалдар батасын берип, жалпы элди ынтымакка чакырды.

Санжырада Солто атабыз сынчыны чакырып, балдарын, кыздарын сынаткан экен. Ошондо сынчы "Кыздарың сулуу, аттарың күлдүк, балдарың эл башкарган мээнеткек болот" деген экен. Чаа атабыз да убагында казактардан көп жерди сактап калган. Кийинки урпактары Жайыл, Байтик, Жаманкара, Бишкек баатыр аталарыбыз да кыргыз эл-жерин сактоодо өз салымдарын кошушкан.

Курултайга 800 адам чакырылган болсо, эки миңге чукул адамдар келип, орун жетпегендер туруп калышты. Ошого карабастан, курултай мыкты маанайда өттү.

Бекжан МАДАНБЕКОВ

Сообщение о существенном факте ОАО МФК «Инвекор СА»

РЕШЕНИЯ ПРИНЯТЫЕ

Внеочередным общим собранием акционеров:

Форма проведения: Очное голосование
Место проведения собрания: г. Бишкек, ул. Коенкозова, д. 75, офис 3
Дата проведения собрания: 19 января 2024 года.
Время проведения собрания: 10.00 часов
Председатель собрания: Пурэв Ралгаа
Секретарь собрания: Куйкеев Эмир Эрикович.

- Функции счетной комиссии возложить на Тентишеву Г.М. представителю ОсОО «Реестродержатель Медина».
- Досрочно прекратить полномочия члена Совета директоров Авирмэд Бадарч.
- Избрать в Совет директоров Общества Нацагдорж Арсланбаатар.
- Утвердить с 19 января 2024 года, размер вознаграждения членам Совета Директоров.

«МФК «Инвекор СА» ААК

(миң кыргыз сому менен)

ФИНАНСЫЛЫК АБАЛЫ ЖӨНҮНДӨ ОТЧЕТ
2023-жылдын 31-декабрына карата (кошо алганда)

	31.12.2023-ж.	31.12.2022-ж.
АКТИВДЕР:		
Акча каражаттары жана банк эсептери	23 447	9 055
Пайдалануусу чектелген акча каражаттары	1 100	1 100
Туунду финансы аспаптары	-	12 730
Кардарларга берилген кредиттер	825 737	434 780
Минус: Кардарларга берилген ссудалар жана кредиттер боюнча мүмкүн болуучу жоготууларга кам*	(13 789)	(7 686)
Кардарларга берилген кредиттер - нетто	811 948	427 094
Пайдалануу укугу формасындагы активдер	11 586	12 573
Негизги каражаттар жана материалдык эмес активдер	6 017	4 891
Сатуу үчүн арналган узак мөөнөттүү активдер	3 633	2 808
Киреше салыгы боюнча кийинкиге калтырылган активдер	1 467	784
Башка активдер	2 938	2 436
ЖАЛПЫ АКТИВДЕР	862 134	473 471
МИЛДЕТТЕНМЕЛЕР ЖАНА КАПИТАЛ		
МИЛДЕТТЕНМЕЛЕР		
Банктардан алынган кредиттер	145 688	60 315
Башка финансылык-кредиттик уюмдардан алынган кредиттер	533 565	298 930
Чыгарылган облигациялар	15 619	
Төлөнө турган салыктар	3 766	1 739
Ижара милдеттенмелери	12 616	13 564
Кийинкиге калтырылган киреше салыгы боюнча милдеттенмелер	-	0
Башка милдеттенмелер	18 640	7 949
ЖАЛПЫ МИЛДЕТТЕНМЕЛЕР	729 894	382 496
Капитал		
Уставдык капитал	100 344	59 000
Бөлүштүрүлбөгөн пайда (чыгым)**	32 536	31 975
ЖАЛПЫ КАПИТАЛ	132 880	90 975
ЖАЛПЫ МИЛДЕТТЕНМЕЛЕР ЖАНА КАПИТАЛ	862 774	473 471
*КР Улуттук банкынын талаптарына ылайык кардарлардын кредиттери боюнча түзүлгөн потенциалдуу жоготуулардын жана чыгым тартуулардын ордун жабууга түзүлгөн камдын чоңдугу төмөнкүлөрдү түздү:	(9 387)	-8 804
** Улуттук банктын талаптарына ылайык бөлүштүрүлбөгөн пайда/чыгым:	134 458	88 308

«МФК «Инвекор СА» ААК

(миң кыргыз сому менен)

ЧОГУУ АЛГАНДАГЫ КИРЕШЕ (ЧЫГАША) ЖӨНҮНДӨ ОТЧЕТ
2023-жылдын 31-декабрына карата (кошо алганда)

	31.12.2023-ж.	31.12.2022-ж.
Пайыздык киреше	197 248	91 559
Пайыздык чыгымдар	(103 331)	(46 896)
БААНЫН ТҮШҮҮСҮНӨ КАМ ТҮЗҮЛГӨНГӨ ЧЕЙИНКИ ТАЗА ПАЙЫЗДЫК КИРЕШЕ	93 917	44 663
Пайыздар чегерилүүчү активдердин баасынын түшүүсү үчүн камды калыбына келтирүү/(түзүү)	(10 828)	(5 290)
ТАЗА ПАЙЫЗДЫК КИРЕШЕ	83 089	39 373
Кызмат көрсөтүүлөр боюнча кирешелер жана алынган комиссиялар	792	321
Башка кирешелер	3 427	2 793
Башка операциялар боюнча активдердин баасынын түшүүсү үчүн камды (түзүү) /калыбына келтирүү	(685)	(245)
ПАЙЫЗДЫК ЭМЕС ТАЗА КИРЕШЕЛЕР	3 534	2 868
Жалпы киреше	86 623	42 241
Операциялык чыгымдар	(53 511)	(33 248)
Пайда салыгына чейинки пайда	33 113	8 993
Пайда салыгы боюнча чыгымдар	(3 244)	(217)
Жылдык пайда	29 869	8 775
Башка жалпы киреше	-	-
Бир жылдык жалпы жыйынды киреше.	29 869	8 775
Бир акцияга карата пайда (сом)	50,62	87,75
Маалымат катары:		
*Улуттук банктын талаптарына ылайык таза пайда/чыгым:	34 114	6 490

Башкарманын Төрагасы
Башкы бухгалтерТУРДАЛИЕВ Т. А.
ОРОЗАЛИЕВА К.З.Сиз "МФК "Ивекор СА" ААКсынын финансылык отчеттору жана көрсөткүчтөрү менен "МФК "Ивекор СА" ААКсынын каалаган тейлөө түйүнүнөн, ошондой эле төмөнкү сайттан тааныша аласыз: <https://invescore.kg>

МФКнын башкаруу органдары тарабынан кабыл алынган чечимдерге олуттуу (тике же кыйыр) таасир тийгизүүчү жактардын ТИЗМЕСИ

МФКнын фирмалык толук аталышы: Ачык акционердик коому «Микрофинансылык компания «Инвекор СА»
МФКнын Кыскартылган фирмалык аталышы: ААК МФК «Инвекор СА»
БФКУнун каттоо номери: 50642-3300-ЖАК
МФКнын почта дареги: Кыргыз Республикасы, Бишкек ш., Коенкөзов көч., 75

№ п/б	Юридикалык жана айкын дарегин көрсөтүү менен юридикалык жактын фирмалык толук жана кыскартылган аталышы/ жарандыгын көрсөтүү менен жеке адамдын аты-жөнү	БФКУнун акционерине (катышуучусуна) тиешелүү акциялары (үлүшү) (БФКУнун добуш берүүчү акцияларынын (үлүшүнүн) жалпы санына карата добуштардын пайызы)	БФКУнун башкаруу органдары тарабынан кабыл алынган чечимдерине кыйыр түрдө (үчүнчү жак аркылуу) олуттуу таасирин тийгизүүчү жак	БФКУнун акционерлери (катышуучулары) менен БФКУнун башкаруу органдары тарабынан кабыл алынган чечимдерине кыйыр түрдө (үчүнчү жак аркылуу) олуттуу таасирин тийгизүүчү жактардын ортосундагы өз ара байланыштар
1	"Invescore" БФКИ АК, Монголия, Улан-Батор, 14251, Сухбатор району, 2 хорос, Сеул көч. 10/1, Twin Tower 1, 13-кабат	73,6%	-	-
2	Асанакунов Уланбек Исаевич	22%		
3	Токтогулов Миррахим Токтогулович	4,4%		

Башкарманын Төрагасы

ТУРДАЛИЕВ Т. А.

Башкы бухгалтер

ОРОЗАЛИЕВА К.З.

Отчеттук чейректе болгон МФКнын финансылык-чарбалык ишине таасир эткен олуттуу фактылар жөнүндө маалымат:

Маалыматтын аталышы	Комментарийлер
- БФКУнун башкаруу органына кирген (катышуучулардын жалпы чогулушун эске албаганда) адамдардын тизмесиндеги өзгөрүүлөр;	өзгөрүүлөр болгон жок
- БФКУ башкаруусунун шайлоо органдарына кирген адамдардын, БФКУнун капиталында, ошондой эле анын туунду жана көз каранды компанияларына катышуусунун санынын өзгөрүүсү;	өзгөрүүлөр болгон жок
- акцияларга 5 же андан ашык пайыз ээлик кылуучулардын, ошондой эле (акционердик коом формасында түзүлбөгөн БФКУ үчүн, катышуучулардын тизмесиндеги жана БФКУда алардын катышуу үлүшүнүн өзгөрүүсү) акцияларга 5 же андан ашык пайыз ээлик кылуучулардын үлүштөрүнүн өзгөрүүсү жөнүндөгү тизмедеги өзгөрүүлөр;	өзгөрүүлөр болгон жок
- БФКУ, уставдык капиталынын 20 жана андан ашык пайызына ээлик кылган юридикалык жактардын тизмесиндеги өзгөртүүлөр;	өзгөрүүлөр болгон жок
- БФКУнун, өлчөмү же мүлктүн наркы анын бүтүм келишилген күнгө карата активдеринин 10 жана андан ашык пайызын түзгөн бир жолку бүтүмдөрү;	өзгөрүүлөр болгон жок
- БФКУнун активдеринин наркынын бир жолу көбөйүүсүнө же 10 пайыздан ашык азаюусуна алып келген факты (фактылар);	өзгөрүүлөр болгон жок
- БФКУнун таза пайдасынын бир жолу көбөйүүсүнө же таза чыгымынын 10 пайыздан ашык көбөйүүсүнө алып келген факты (фактылар);	өзгөрүүлөр болгон жок
- БФКУну, анын туунду жана көз каранды коомдорду кайра өзгөртүп түзүү;	өзгөрүүлөр болгон жок
- БФКУнун баалуу кагаздары боюнча чегерилген жана (же) төлөнүүчү (төлөнгөн) кирешелери;	өзгөрүүлөр болгон жок
- жалпы чогулуштун чечимдери;	өзгөрүүлөр болгон жок
- БФКУнун баалуу кагаздарынын ордун жабуу;	өзгөрүүлөр болгон жок
- баалуу кагаздар рыногун жөнгө салуу боюнча ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдын ченемдик укуктук актыларында каралган башка окуялар (фактылар).	2023-жылдын 10-октябрында «Инвекор СА» МФК ААК номиналдык пайыздык облигациялардын биринчи чыгарылышын жайгаштырды. Чыгарылган облигациялардын жалпы саны: 75 000 (жетимиш беш миң) нуска; Облигациянын номиналы: 1 000 (бир миң) сом. Жүгүртүү мөөнөтү: облигациялардын ар бир траншын жайгаштыруу башталган күндөн тартып 36 (отуз алты) ай, Облигациянын кирешелүүлүгү: жылдык 19%. Мамлекеттик каттоо номери жана Датасы: KG 0201224612 29-сентябрь 2023-ж.

Башкарманын Төрагасы

ТУРДАЛИЕВ Т. А.

Башкы бухгалтер

ОРОЗАЛИЕВА К.З.

C/O-061

**ЗАПРОС ВЫРАЖЕНИЯ ЗАИНТЕРЕСОВАННОСТИ
(Консультационные услуги – Отбор компаний)**

Кыргызская Республика

Второй Проект Региональное Экономическое Развитие

Credit No. 7049 KG, Grant No. D976 KG

Название задания: *Консультационные услуги на ведение технического надзора за строительными работами в г. Баткен, Кадамжай и Раззаков.*

Контракт №: ARIS-IDA-RED2-CS-QCBS-2023-2-1

Правительство Кыргызской Республики получило финансовую поддержку от Международной ассоциации развития (МАР) для реализации Второго проекта регионального экономического развития (ПРЭР-2) и намерено использовать часть средств на консультационные услуги.

Основные задачи:

Целью данного задания является предоставление качественных услуг по ведению технического надзора за строительными работами на предмет соответствия проектным решениям и согласованной рабочей программе и рассмотрение проектной документации. Данное задание включает в себя отдельные строительные работы в рамках Компонента 1 ПРЭР-2.

Консультант от имени Заказчика должен убедиться в том, что:

- Информация и данные, указанные на строительных чертежах и спецификациях, а также технические проекты разработаны качественно и соответствуют действующим государственным стандартам, правилам и законам, а также международным стандартам и передовой практике;
- Строительные работы, выполняемые подрядчиками, отличаются высоким качеством, а технические параметры соответствуют действующим государственным стандартам, нормам и законам, а также международным стандартам и передовой практике, что обеспечивает долгосрочное использование, устойчивую и эффективную эксплуатацию предоставленных объектов (результаты строительных работ);
- Работы выполняются в соответствии с согласованными графиками строительных работ и бюджетом.

Подробное техническое задание (ТЗ) задание можно получить после двухэтапной регистрации на сайте ARIS.

https://www.aris.kg/index.php?option=com_users&view=registration&Itemid=257&lang=ru

также подробную информацию можно получить по адресу, указанному ниже:

Агентство Развития и Инвестирования Сообществ Кыргызской Республики (АРИС)
Кабинет 11, Отдел закупок
720040, ул. Боконбаева, 102,
г. Бишкек, Кыргызская Республика
Tel: + 996 (312) 30-18-05 (доб. 118)
E-mail: NTalantbekov@aris.kg

Агентство развития сообществ и инвестиций Кыргызской Республики (АРИС) настоящим приглашает правомочные консалтинговые фирмы («Консультанты») заявить о своей заинтересованности в предоставлении Услуг. Заинтересованные консультанты должны предоставить информацию, демонстрирующую, что они обладают необходимой квалификацией и соответствующим опытом для оказания Услуг.

Для включения в короткий список, консультационная компания должна соответствовать следующим квалификационным требованиям:

- Общий опыт ведения технического надзора за строительством как минимум 7 лет;
- Опыт технического/авторского надзора за аналогичными работами (как минимум один контракт за последние 5 лет);
- Опыт работы в как минимум в 2 проектах, финансируемых международными финансовыми институтами.

Заинтересованные Консультанты должны обращать внимание на параграфы 3.14, 3.16 и 3.17 Раздела III «Положений о закупках для заемщиков IPF» от июля 2016 года («Положения о закупках») Всемирного банка, в которых излагается политика Всемирного банка в отношении конфликта интересов. Кроме того, просим ссылаться

на следующую конкретную информацию о конфликте интересов, связанной с настоящим заданием:

Консультанты не должны будут наняты для выполнения каких-либо заданий, которые противоречили бы их предыдущим или текущим обязательствам перед другими заказчиками или которые могут поставить их в положение, когда они не могут выполнить задание в наилучших интересах Заемщика. Без ограничения общего характера вышеизложенного, Консультанты не могут быть наняты при обстоятельствах, изложенных ниже:

- а. фирма, привлеченная Заемщиком для предоставления товаров, работ или консультационных услуг для проекта (или аффилированное лицо, которое прямо или косвенно контролирует, контролируется или находится под общим контролем с этой фирмой), должна быть дисквалифицирована от предоставления Консультационных услуг, являющихся результатом этих товаров, работ или консультационных услуг, или непосредственно связанных с ними. Это положение не распространяется на различные фирмы (консультанты, подрядчики или поставщики), которые вместе выполняют обязательства подрядчика по контракту «под ключ» или контракту на проектирование и строительство;
- б. фирма, привлеченная Заемщиком для оказания консультационных услуг для подготовки или реализации проекта (или аффилированное лицо, которое прямо или косвенно контролирует, контролируется или находится под общим контролем с этой консалтинговой фирмой), должна быть дисквалифицирована от последующего предоставления товаров, работ или не консультационных услуг, являющихся результатом или непосредственно связанных с этими консультационными услугами. Это положение не распространяется на различные фирмы (консультанты, подрядчики или поставщики), которые вместе выполняют обязательства подрядчика по контракту «под ключ» или контракту на проектирование и строительство;
- с. ни Консультант (включая персонал и субконсультантов), ни аффилированное лицо (которое прямо или косвенно контролирует, контролируется или находится под общим контролем с этим Консультантом) не должны быть наняты для выполнения каких-либо заданий, которые по своему характеру создают конфликт интересов с другим заданием Консультанта;
- д. Консультанты (включая их экспертов и другого персонала, а также субконсультантов), которые имеют тесные деловые или семейные отношения с профессиональным персоналом Заемщика, или агентством, реализующим проект, или получателем части финансирования Банка, или любой другой стороной, представляющей или действующей от имени Заемщика, которая прямо или косвенно участвует в любой части:
  - i. подготовки ТЗ на выполнение задания;
  - ii. процесса выбора контракта; или
  - iii. надзора за контрактом, не могут быть присуждены контрактом, если конфликт, проистекающий из этих отношений, не был разрешен приемлемым для Банка способом на протяжении всего процесса выбора и исполнения контракта.

Консультанты могут сотрудничать с другими фирмами для повышения своей квалификации, но должны четко указывать, является ли ассоциация совместным предприятием и/или субконсультантом. В случае если отобран совместное предприятие, все партнеры в совместном предприятии несут солидарную ответственность за весь контракт.

Консультант будет отобран в соответствии с методом QCBS (отбор на основе качества и стоимости), изложенным в Положении о закупках.

Дополнительную информацию можно получить по указанному ниже адресу **в рабочее время с 9.00 до 18.00 (по местному времени).**

Выражение заинтересованности должно быть доставлено в письменной форме по указанному ниже адресу (лично, по почте, по факсу или по электронной почте) **до 18.00 часов (местное время) 5 марта 2024 года.**

Агентство Развития и Инвестирования Сообществ Кыргызской Республики (АРИС)
Кабинет 11, Отдел закупок
720040, ул. Боконбаева, 102,
г. Бишкек, Кыргызская Республика
Tel: +996(312) 62-07-52, + 996 (312) 30-18-05 (доб. 118)
Fax: +996(312) 62-47-48
E-mail: NTalantbekov@aris.kg; Zakupki@aris.kg
Web site: www.aris.kg

C/O-063

ЖОГОЛДУ
УТЕРЯ

В связи с утерей диплома №СС051027812 на имя Осмонова Алишера Рахманжановича считать недействительным.
Н-113

Аспердиева Алымкан Султаналиевнага таандык Жалал-Абад шаарынын Промзона көчөсүнүн №185 дарегиндеги жер тилкесинин жер участкасуна болгон жеке менчик укугу жөнүндөгү мамлекеттик акт (иден. коду 3-10-01-0022-1635) жоголгондугуна байланыштуу жараксыз деп табылсын.
Д-05

Токталиева Асел Асанкуловнага тиешелүү мамлекеттик каттоо жөнүндөгү жеке ишкердик күбөлүгү код ОКПОсу 30234468, ИНН 10909198601549 жоголгондугуна байланыштуу жараксыз деп табылсын.
Н-109

Корош уулу Элдиярга таандык жеке ишкердик күбөлүгү код ОКПОсу 30305688, ИНН 21508199501824 жоголгондугуна байланыштуу жараксыз деп табылсын.
Н-111

Ибраева Айшакеге тиешелүү жер үлүшүнөн пайдаланууга укук берүүчү күбөлүгү №2880 код: 4-04-03-1007-0798 жоголгондугуна байланыштуу жараксыз деп табылсын.
Н-114

В связи с утерей гос. акта о праве частной собственности на земельный участок №1124828 (от 30.05.2014 г.) на имя Турдубаева Съездбека Жумашалиевича считать недействительным.
Н-112

Иманова Айсулуу Аликовнага тиешелүү диплому №СС090027760 жоголгондугуна байланыштуу жараксыз деп табылсын.
Н-116

В связи с утерей свидетельства о государственной регистрации ИП Дмитрий Ким код ОКПО 27505225, ИНН 22306196190054 считать недействительным.
Н-122

Көңүл айтуу

Жакында эле кытай уруусунун мыкты инсандарынын бири, мамлекеттик салык кызматынын белдүү кызматкери ЭДИЛБАЕВ Айдарбек Каратаевич күтүүсүздөн дүйнөдөн кайтты. Бул суук кабар маркумду жакындан таанып-билген замандаштарын катуу кайгыга салды.

Эдилбаев Айдарбек Талас өрөөнүндөгү Айтматов районунун Жоон-Дөбө айылында туулуп-өскөн. Балакатка жетип, борборго келип жогорку билимге ээ болуп, салык кызматында узак жылдар бою ак ниети менен эмгектенип, каржы булактарын толтурууда зор эмгек сиңирген. Ар качан улуу-кичүүлөргө сыпайы, жылуу-жумшак мамиле жасап, муктаж болгон адамдарга ар качан колунан келген жардамын аячу эмес. Адал эмгеги, ак ниети менен кадыр-барк күтүп, сый-урматка ээ болуп келген.

Тууганыбыз Эдилбаев Айдарбек Каратаевич бүгүн арабызда жок болсо дагы анын жаркын элеси биздин жана аны тааныган, билген инсандардын жүрөктөрүндө жашай берет. Айдарбектин жакындарына, үй-бүлөсүнө көңүл айтып, азасын бөлүшөбүз. Маркумдун жаткан жери жайлуу, топурагы торко болсун!

"Манас Ордо" коомунун төрагасы Анарбек УСУПБАЕВ

Р.Д.

ДАРЫ-ДАРМЕКТИН МЫЙЗАМСЫЗ ПАРТИЯСЫ ТАБЫЛДЫ

“Ак-Тилек” чек ара бекетинен кымбат баалуу дары-дармекти мыйзамсыз ташып бараткан автонуна аныкталды. Бул тууралуу УКМК билдирди. Алдын ала маалыматтар боюнча товардын баасы 50 миллион сомдон ашат. “Volvo” үлгүсүндөгү автоунаанын айдоочусу “айыл чарба азыктарын жүктөп баратам” деп жалган документтерди көрсөткөн. Текшере келгенде машинанын ичинен 450 кутудан турган дары-дармектин ири партиясы табылып, айдоочунун калпы чыккан. Учурда атайын кызмат республикалык бюджетке келтирилген зыянын көлөмүн, кызмат адамдарынын катыштыгы бар-жогун аныктоо боюнча тиешелүү иштерди жүргүзүүдө.

Калыгул БЕЙШЕКЕЕВ

ПОДРАЗДЕЛЕНИЕ СЛУЖБЫ СУДЕБНЫХ ИСПОЛНИТЕЛЕЙ

СВЕРДЛОВСКОГО РАЙОНА Г.БИШКЕК

объявляет первичные открытые публичные торги на движимое имущество

легковой автомобиль марки Toyota Ист, 2002 года выпуска, государственный номер 01kg859аех, цвет серебристый, номер двигателя б-н, номер кузова NCP61 - 0017318, принадлежащий Курпердиеву А.А. на основании свидетельства о регистрации ТСРР №АА0126934 от 06.11.2019 года.

Торги состоятся **1 марта 2024 года в 10.00 часов** по начальной (стартовой) продажной цене при реализации заложенного имущества в размере **131 940 (сто тридцать одна тысяча девятьсот сорок) сом** по адресу: г.Бишкек, ул.Ибраимова, 64, 1-й этаж, 10 кабинет. Лицам, участвующим в торгах необходимо внести 5% от стоимости имущества до начала торгов на депозитный счет ПССИ Свердловского района г.Бишкек.

Депозитный счет ПССИ Свердловского района г.Бишкек БИК 440204, р/счет 4402042100000489, Банк Центрального казначейства МФ КР, код платежа 14511900.

Обращаться судебному исполнителю ПССИ Свердловского района г.Бишкек Мендееву У.А. по телефону: (0703) 77-99-88. Н-134

КАРА-КУЛЖА РАЙОНДУК СОТТУК АТКАРУУЧУЛАР КЫЗМАТ БӨЛҮМҮ ТАРАБЫНАН

Кара-Кулжа районунун Ылай-Талаа айыл өкмөтүнө караштуу Сай айылында жайгашкан карыскор Осмоналиев Акылбек Абдиламитовичке таандык ид.кодуну 5-03-07-1002-0002 сандуу болгон пайдалуу аянты - 110,63 кв.м., жашоо аянты - 70,85 кв.м., жалпы жер аянты - 2033,0 кв.м. турак жайы ачык соода-сатыкта сатылат.

Соода-сатыкка катышууну каалагандар баштапкы баадан 5% алдын ала төлөө менен бирге, экинчи жолку ачык соода-сатыкка катышуу үчүн биздин бөлүмгө арыз менен кайрыласыздар.

Турак үйдүн баштапкы баасы 819 000 (сегиз жүз он тогуз миң) сомду түзөт.

Ачык соода-сатык **2024-жылдын 22-февраль күнү саат 11.00дө** Кара-Кулжа району, Ылай-Талаа айыл өкмөтү, Сай айылындагы Токтогул көчөсүндө турак үй жайгашкан жерде өткөрүлөт. Сатып алууну каалагандар толук маалымат алуу үчүн Каракулжа райондук соттук аткаруучулар кызмат бөлүмүнө кайрылыңыздар.

Байланыш үчүн телефон моб тел.: (0222) 46-13-93. С/О-062

«БИШКЕКАВТОМАТИКА» ЖЧКсы

соттон тышкаркы тартипте банкрот болгонун жарыялайт.

Бул маселе боюнча кредитор же дебитор болгон жактарга жыйын **2024-жылдын 29-февралында саат 10.00гө** төмөнкү дарек боюнча өткөрүлөт: Бишкек ш., Коенкозов, көч., 104 же (0703) 029-270 байланыш номуруна чалыңыз. Н-119

ПОПРАВКА

Ранее опубликованное в газете “Эркин-Тоо” №5 (3558) от 19 января 2024 года на стр. 47 в извещении допущена тех.ошибка. Вместо слова ОсОО “Windows” просим читать ОсОО “Грейп Групп” далее по тексту. Н-115

Жеке ишкер Юлдашев Арабжан Мирзахбарович

код ОКПОсу 23628706, ИНН 23005196100572

өз ишкердүүлүгүн токтоткондугун жарыялайт.

Бардык дооматтар эки айдын ичинде кабыл алынат. Дареги: Өзгөн шаары, Жаңы мектеп көчөсү. П/П 962

В связи с утерей удостоверения временного пользования земельным участком серия В №043684 (от 16.07.2009 г.) на имя Абдрахманова Алмаза Джумабековича считать недействительным. Н-575

Мамашова Дурданага тиешелүү жер үлүшүнөн пайдаланууга укук берүүчү күбөлүгү №0085890 жоголгондугуна байланыштуу жараксыз деп табылсын. Н-117

Извещение

Специальный администратор КАС ОсОО “Кател” - банкрот
проводит аукцион по продаже имущественного актива должника
КАС ОсОО “Кател” - банкрот со снижением оценочной стоимости на 25%.
На аукцион выставляется:

№ лота	Наименование	Стартовая цена (сом)	Состояние
1	Земельный участок мерою 200 кв. метров, по адресу: г. Бишкек, ул. М.Ауэзова, б/н	970350,0	Право не зарегистрировано в ГУ «Кадастр»

Аукцион состоится в **14.00 часов 5 февраля 2024 года** по адресу: г.Бишкек, ул. Л.Толстого, 100. Заявки на участие в аукционе принимаются **ежедневно с 10.00 до 16.00 часов** по вышеуказанному адресу. Предложения ниже стартовой цены в аукционе не принимаются, и аукцион проводится в сторону увеличения. К участию в аукционе допускаются лица внесшие в кассу гарантийный взнос в размере **5%** от стартовой цены лота и стоимость входного билета: для юридических лиц - **500 сом**, для физлиц - **300 сом** и для зрителей - **200 сом**.

Справки по тел.: (0552) 763-331.

Н-131

Извещение

Специальный администратор ОсОО «AlfaDog» - банкрот СЭЗ Бишкек
проводит аукцион по продаже имущественных активов должника
ОсОО «AlfaDog» - банкрот со снижением оценочной стоимости на 25%.
На аукцион выставляются:

№ лота	Наименование	Стартовая цена (сом)	Состояние
1	Здание цеха (по заготовке корма для собак)	2437425,0	Удовлетворительное, на арендованном зем. участке
2	Трансформатор ТМ-63/10-У1	42292,0	б/у
3	Металлические полки для сушки 25 шт.	56633,0	
4	ТМЦ из 8 наименований	20470,0	б/у

Аукцион состоится в **15.00 часов 5 февраля 2024 года** по адресу: г. Бишкек, ул. Л.Толстого, 100. Заявки на участие в аукционе принимаются **ежедневно с 10.00 до 16.00 часов** по вышеуказанному адресу. Лот №4 состоит из под лотов и допускаются участие в аукционе по отдельному под лоту, что позволит приобрести выставленные ТМЦ по отдельности. Предложения ниже стартовой цены в аукционе не принимаются, и аукцион проводится в сторону увеличения. К участию в аукционе допускаются лица, внесшие в кассу гарантийный взнос в размере **5%** от стартовой цены лота или под лота и стоимость входного билета: для юридических лиц - **500 сом**, для физлиц - **300 сом** и для зрителей - **200 сом**.

Справки по тел.: (0552) 763-331.

Н-132

ЖОГОЛДУ

УТЕРЯ

Калилова Аймира Кадыровнага тиешелүү мам.актысы Ч №623005 жоголгондугуна байланыштуу жараксыз деп табылсын. Н-118

В связи с утерей свидетельства о государственной регистрации ИП Герус Елизавета Валерьевна код ОКПО 30346003, ИНН 11701199700896 а также печать считать недействительными. Н-123

В связи с утерей гос.акта о праве частной собственности на земельный участок серия Ч №731767 на имя Джумаевой Назгул Каныбековны считать недействительным. Н-124

Турдукожоев Касымжан Жуманазаровичке тиешелүү жер үлүшүнөн пайдаланууга укук берүүчү күбөлүгү серия ЧК №0370 жоголгондугуна байланыштуу жараксыз деп табылсын. Н-125

Джекшенов Джеңишбек Сейтбековичке тиешелүү жер үлүшүнөн пайдаланууга укук берүүчү күбөлүгү №0077690 (01.06.2007-жылы берилген) жоголгондугуна байланыштуу жараксыз деп табылсын. Н-126

Алыбаева Чолпон Жакшылыковнага таандык 20.06.2008-жылы убактылуу пайдаланууга берилген №3322, иден. коду №6-5-2-4-302 жер участкасынын күбөлүгү жоголгондугуна байланыштуу жараксыз деп табылсын. Н-138

Упенев Улукбекке таандык 04.09.2009-жылы берилген жер үлүшүн пайдаланууга укук берүүчү күбөлүгү №0016490 жоголгондугуна байланыштуу жараксыз деп табылсын. К.Т.

В связи с утерей свидетельства о государственной регистрации ИП Крацов Артем Вячеславович код ОКПО 24630757, ИНН 20112198100828 считать недействительным. Н-127

В связи с утерей свидетельства о праве частной собственности земельного участка (зем.долю) №0080052 (от 15.09.2016 г.) и договор купли продажи №20179007 (от 21.04.2017 г.) на имя Доктурбек уулу Максат считать недействительным. Н-128

Дименко Юрий Анатольевичке тиешелүү жер үлүшүнөн пайдаланууга укук берүүчү күбөлүгү серия Ч №0089898 жоголгондугуна байланыштуу жараксыз деп табылсын. Н-129

Хорошко Евгения Трофимовнага тиешелүү сериясы ЧА №0305 жер үлүшүнөн пайдаланууга укук берүүчү күбөлүгү жоголгондугуна байланыштуу жараксыз деп табылсын. Н-130

В связи с утерей диплома серия №ШБ 180226102 на имя Бообековой Гулназ Бообековны считать недействительным. Н-133

В связи с утерей свидетельства на право пользования земельной долей серия ЧА №0124702 на имя Рапиевой Эльмиры Абдразаковны считать недействительным. Н-135

Өзгөн районунун тургуну Юлдашев Ысмайылга таандык жер үлүшүнөн пайдаланууга укук берүүчү күбөлүгү сериясы МА №07289 жоголгондугуна байланыштуу жараксыз деп табылсын. П/П 249

В связи с утерей свидетельства о государственной регистрации ИП Аматава Полохан Эрнесовна код ОКПО 28772655, ИНН 10708198900681 считать недействительным. Н-136

В связи с утерей свидетельства на право пользования земельной долей №0039142 (от 25.11.1999 г.) на имя Алымкулова Руслана Калдыбековича считать недействительным. Н-137

Утеренный государственный акт о праве частной собственности на земельный участок серии Ч №005399 иден.код №5-04-15-1005-0446 по адресу: Ошская область, Кара-Сууский р-н, Сарайский а/а, с.Тельман, ул.Абдиллаев Д., дом 28 А на имя Пазылова Талайбека Ибайдуллаевича считать недействительным. Н-137

Өзгөн районундагы Ак-Жар айыл өкмөтүнүн Большевик айылынын тургуну Орозматов Маматкулга таандык жер үлүшүнөн пайдаланууга укук берүүчү күбөлүгү сериясы ЫК ОУАЖ №09724 (иден. коду 5-06-01-0006-0235) жоголгондугуна байланыштуу жараксыз деп табылсын. П/П 758

Козубеков Нурдин Аскарбековичке таандык жеке ишкердик күбөлүгү код ОКПОсу 29715926, ИНН 22512199200271 жоголгондугуна байланыштуу жараксыз деп табылсын. Н-138

Зарылбек уулу Асхатка таандык жеке ишкердикти тастыктоочу күбөлүгү код ОКПОсу 28658451, ИНН 22512199200271 жоголгондугуна байланыштуу жараксыз деп табылсын. Н-138

АДАМ ИШИ
МЕНЕН
ДАҢКТАЛАТ
www.erkyn-too.kg

СПОРТ КОМПЛЕКС ЖАҢЫЛАНДЫ

Б.Турусбеков атындагы Кыргыз мамлекеттик дене тарбия жана спорт академиясынын жеңил атлетика, футбол, күрөш, стол теннис боюнча машыгууларды өткөрүүгө арналган манежи 1976-жылы пайдаланууга берилген. Бирок, ишке кирген 45 жылдын ичинде бир да жолу оңдоп-түзөөдөн өткөн эмес. Көңүл бурулбаган имараттын санитардык-гигиеналык абалы чынында начар, кейиштүү абалда эле. Эскирген имараттын ичи суук, чатырынан суу агып турат болчу. Спортчуларды даярдоо үчүн шаймандардын жана шарттын жоктугунан спортчулар толук кандуу машыга албай келишкен. Айтор эскилиги жеткен абалы бүгүнкү талаптарга жооп берчү эмес. Былтыр май айында Президент С.Жапаров аталган имаратка барып, андагы абал менен таанышып, аны толук

капиталдык ремонттон өткөрүүгө каражат таап, тез арада бүткөрүүнү тапшырган. Эми минтип Президенттин колдоосу менен толук жаңыланып, азыр иштин дээрлик 95 пайызы бүтүп калган комплекс көргөн кишинин көзүн кубандырып, кубанычка бөлөйт. Жарык берүү, өрт өчүрүү жана жылуулук системалары толугу менен алмаштырылып, эл аралык стандарттарга ылайык оңдолду. Азыр бардык талапка жооп берет. Бир эле машыгуу аянтчасы эмес чатыры, окутуу бөлмөлөрү, жуунуучу, чечинүүчү жайлары да жаңыланды. Айланасындагы куураган бак-дарактар алынып, алардын ордуна балатылар отургузулду. Комплексте бир учурда 500 спортчу машыга алат. Жеңил атлеттер, грек-рим, эркин күрөш боюнча балбандар, теннистчилер, 60 метрге чуркоо жана дистанцияларга жана бийиктикке секирүү менен машыккан спортчулар, андан сырткары 200 орундуу сабак өтүлүүчү бөлмөлөр бар. Ошондой эле жеңил атлетика, сууда сүзүү, күрөш, футбол жана регби кафедралары жайгашкан. Андан сырткары спорт менен машыгып, дене боюн чындайм деген бардык шаар тургундары жана балдары үчүн эшик ачык экендигин академия жетекчилиги билдирди.

Саитгин АЗИЗБАЕВ, Б.Турусбеков атындагы Кыргыз мамлекеттик гене тарбия жана спорт академиясынын ректору:

“ПРЕЗИДЕНТИБИЗ СПОРТЧУЛАРГА КАМКОРДУК КӨРҮҮНҮ ДАГЫ ДА УЛАНТАТ ДЕГЕН ҮМҮТТӨБҮЗ”

иштегендердин иштөө шарттарынын жакшырышы кызкелиндер күрөш залынын, мектептердин, спорт залдардын, кабат үйлөрдүн, бала бакчалардын, комплекстердин, жолдордун курулушу – педагогдорго чыгармачылык менен иштөөгө эң жакшы шарттар түзүлүүдө. Эл үчүн, дене тарбия спортчулары үчүн Президент таараптан көрүлгөн камкордукту өтө жогору баалоо менен аткарган иштери мамлекетти өнүктүрүү, ден соолукту чыңдоо, спорт аркылуу Кыргызстанды даңазалап желегин бийик көтөрүүгө чоң дем берээрин, рухубуз, духубуз көтөрүлүп бизди жаңы ийгиликтерди жаратууга чоң стимул болоорун баса белгилейбиз. Президентибиз белгилеген мамлекетти өнүктүрүү багытындагы саясатты, жүргүзгөн ишчараларды дене тарбия жана спорт адистери, студенттер, машыктыруучулар, мугалимдер, спортчулар толугу менен колдойт. Президентибиз биздин окуу жайдан билим, тарбия алып, бүгүнкү күндө элге кызмат аткарып жаткандыгы биздин окуу жай үчүн чоң сыймык. Президентибиз элдин ден соолугун бекемдөөгө өбөлгө түзүп, ар бир облуска, районго спорт имараттарын куруп, өлкөнү дүйнөгө тааныта турган жаш спортчуларыбызга, Олимпиадачыларыбызга камкордук көрүп, Мекенди коргоочу уланкыздарыбызга мамлекеттик деңгээлде көңүл бурууну дагы да улантат деген үмүттөбүз.

Жазнура
ТОКТОБОЛОВА

Президентибиздин демилгеси менен минтип спорт комплексибиз реконструкцияланып, баарыбыздын кубанычыбыз койнубузга батпай турат. Жалпы дене тарбия адистеринин, Б.Турусбеков атындагы КМДТЖСАнын бүтүрүүчүлөрүнүн сунушун четке какпай, оңдоо-түзөө иштерин өткөрүп берүүнү колдоого алган өлкө башчыбыз С.Н.Жапаровго жалпы дене тарбия адистеринин атынан ыраазычылык билдиребиз. Жогорку квалификациялуу дене тарбия адистерин, машыктыруучуларды, дене тарбия мугалимдерин даярдоодо, балдардын, өспүрүмдөрдүн ден соолугун чыңдоодо комплекс чоң ролду аткарат. Президентибиздин биринчи Жарлыгы адеп-ахлак, дене тарбия багытына арналышы бүгүнкү күндө жалпы эле дене тарбия жана спорт тармагында бир топ

ийгиликтерди жаратты. А.Махмудов, А.Тыныбекова, Ж. Шаршенбеков, М.Жуманазарова, Медет кызы Айпери, Жумашбек уулу Тайырбектин жеңиштери, жыл сайын спорттун түрлөрү боюнча машыккандардын санынын өсүшүнө алып келди. Натыйжада спорт залдар оңдолуп, ага каражаттар бөлүнүүдө. Эң кубанычтуусу, айлыктардын көтөрүлүшү дене тарбия мугалиминин кадырбаркын абдан жогорулатты. Бул айтылган сөздүн далили катары, быйылкы жылы биздин академияга тапшыргандардын саны кескин жогорулады. Тактап айтканда, 500 абитуриенттен 1000ге жетти. Булардын баары, өлкө башчыбыздын Жарлыгынын акырындык менен иш жүзүнө ашып жаткандыгынын далили. Акыркы мезгилде өтө жакшы иштер аткарылууда, мугалимдердин, билим берүү тармагында

Астанада V Дүйнөлүк көчмөндөр оюндары өтөт

Үстүбүздөгү жылдын 8-14-сентябрь күндөрү Казакстандын борбору Астана шаарында Дүйнөлүк көчмөндөр оюндары өтөрүн Казакстандын Спорт жана туризм министрлигинен жарыялады. Маалыматка ылайык, бешинчи ирет өтүп жаткан Дүйнөлүк көчмөндөр

оюндарына 100дөн ашык өлкөдөн 4 миңден ашык катышуучу келери күтүлүүдө. Анда спорттун 20 мелдештик жана 10 көргөзмө түрүнөн жарыштар өтөт. Ошондой эле, көчмөндөр оюндарынын алкагында Астана шаарында “Көчмөндөр ааламы” этно-кыштак ачылат. Бул жерге келгендер казак элинин жана оюндарга катыша турган өлкөлөрдүн маданияты, салты менен тааныша алат. Этно айыл күнүнө 30 миңге чейин адамды кабыл алууга ыңгайлашат. Эске сала кетсек, буга чейин IV Дүйнөлүк көчмөндөр оюндары 2022-жылы Түркиянын Изник шаарында өткөн. Ага чейин үч жолу Ысык-Көлдө уюштурулган.

Күрөөкананын ээлери камалды

Жалал-Абад шаарында күрөөкананын мыйзамсыз ишаракетине бөгөт коюлганын УКМК билдирди. Маалыматка ылайык, атайын кызмат тарабынан Жалал-Абад шаарындагы «Чынчыл күрөөкана» унаакүрөөканасынын мыйзамсыз ишмердүүлүгүнөн жабыркагандардан тагыраак айтканда, Жалал-Абад шаарынын тургундарынан түшкөн арыздардын алкагында, аталган ломбарддын ээлери 39 жаштагы А.С.М. жана 29 жаштагы М.Э.Т. аттуу кыргыз жарандары тиешелүү лицензиясы жок күрөөкананын мыйзамсыз ишин жүргүзүп, ири өлчөмдөгү 240% жылдык ссудаларды беришкен, аларга ишенип берилген адамдардын атына кыймылдуу жана кыймылсыз мүлк менен камсыз кылынгандыгы аныкталган. Алар бир канча убакыттан кийин келишимдердин мөөнөтү бүтөрүн күтпөстөн,

өздөрүнө ишенип берилген мүлктү өзүм билемдик менен сатып, үстөк пайызы күрөөнүн баасынан эбак эле ашып кеткенин жүйө келтиришкен.

Зулпукар САПАНОВ